

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 37/2009 (IV. 30.) számú határozata a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területrendezési irányelvekről, ajánlásokról és intézkedésekről

Borsod-Abaúj-Zemplén megye területrendezési szabályzatában meghatározott célokkal összhangban a megyei és kistérségi fejlesztési koncepciók, programok valamint a településfejlesztési koncepciók és településrendezési tervek illetve a helyi építési szabályzatok kidolgozása során gondoskodni kell a következő irányelvek és ajánlások érvényesítéséről.

A HATÁROZAT FELÉPÍTÉSE:

- I. A TÉRSÉGI SZERKEZETI TERVRE, TERÜLETFELHASZNÁLÁSI EGYSÉGEKRE VONATKOZÓ, IRÁNYELVEK
- II. TÉRSÉGI SZERKEZETI TERVRE, TERÜLETFELHASZNÁLÁSRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK
- III. ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI ÖVEZETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK
- IV. SAJÁTOS MEGYEI ÖVEZETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK
- V. INTÉZKEDÉSEK

I. A TÉRSÉGI SZERKEZETI TERVRE, TERÜLETFELHASZNÁLÁSI EGYSÉGEKRE VONATKOZÓ IRÁNYELVEK

1. Mezőgazdasági térség

A megyében a termőhelyi adottságok a mezőgazdasági áruterelés szempontjából az országos átlagnál kedvezőtlenebbek. A területek eltartóképességében a mezőgazdaságnak távlatban is meghatározó szerepe lesz, így az áruterelésre alkalmas viszonylag sík, kedvező agroökológiai adottságokkal rendelkező, jó minőségű, gazdaságosan művelhető termőterületek védelmét biztosítani kell.

Jellemzően mezőgazdasági térségek összefüggő területei az Észak alföldi területek, a megye folyóinak hordalékkúpjai, síkságai és magas teraszai: kiemelten Borsodi Mezőség, Bodrogköz, Taktaköz, Hernád-völgy. Ezek a mezőgazdasági területek biztosítják a megye élelmiszerellátását, töltik fel a feldolgozóüzemeket, meghatározó szerepet töltenek be a megye élelmiszeriparában.

A mezőgazdasági területeken tájtörténeti, mezőgazdasági művelési hagyományainak, agrárpiaci összefüggéseinek és ökológiai érdekeinek megfelelő differenciált szabályozással indokolt biztosítani a termőföld mennyiségi és minőségi védelmét. Megyei érdek a további birtokaprózódások megakadályozása, ezért ösztönözni kell az EU szinten is támogatható összefüggő családi birtokok kialakítását. Itt elsősorban a mezőgazdasági termelési funkciók kell, hogy érvényesüljenek összefonódva az integrált környezetkímélő gazdálkodás elveivel.

Törekedni kell arra, hogy a már meglévő majorok, mezőgazdasági üzemi központok megmaradjanak, és biztosítva legyen számukra a fejlesztés lehetősége.

A mezőgazdasági térségekbe elsődlegesen az áruterelés funkcióinak kell teret biztosítani, a gyümölcsstermesztés fejlesztésének szükséges teret adni, az arra alkalmas termőhelyeken, elsősorban a Hernád mentén összefüggő bogyós gyümölcsültetvények, kajsziparack ültetvények létesítését kell ösztönözni és a helyi feldolgozó-kiszolgáló üzemeket fejleszteni, kapacitásukat növelni. A megye mezőgazdasági területein az áruterelést kiszolgáló és segítő vízgazdálkodás, azon belül a csatornázás és a belvízelvezetés problémáinak megoldása kiemelt feladatként kezelendő.

Az OTRT módosítása megszüntette a művelés intenzitására utaló két területfelhasználási egységet és csak mezőgazdasági térség kijelölésére ad lehetőséget. Nagyobb hangsúlyt kap azonban a vegyes területfelhasználású térség, amelybe a mozaikos szerkezetű térségek tartoznak.

Az OTRT módosításának következménye, hogy az egyébként maghatározóan külterjes hasznosítású pusztai táj - a Borsodi Mezőség – mezőgazdasági térségként került kijelölésre, amelynek oka, hogy itt nem jellemző a dombvidéki mozaikos tájszerkezet. A Borsodi Mezőség védett területén a gyepterületek, vizes élőhelyek megtartása, rehabilitációja és a gyepterületek fenntartását szolgáló hagyományos legeltetési állattartás támogatása a kiemelt cél. Evvel összefüggésben olyan tájgazdálkodási központok kialakítását kell ösztönözni, amelyek a táj ökológiai táj- és természetvédelmi célú fenntartása mellett, az ismeretterjesztést, az oktatást, az ökoturizmust is szolgálhatják.

A Taktaköz és a Bodrogköz kedvezőtlen termőhelyi adottságai ellenére ugyancsak mezőgazdasági térség területfelhasználási egységbe került, ahol az ár- és belvízvédelemmel összehangolt mezőgazdasági termelési szerkezet kialakítása kiemelten fontos agrárgazdasági cél.

A gazdaságosan nem művelhető – természetvédelmi oltalom alatt nem álló – mezőgazdasági területek erdősítését ösztönözni kell. Fontos továbbá a mezővédő erdősávok védelme és továbbiak telepítése, amely a talaj termőképességének megőrzése mellett a defláció elleni védelmet is szolgálja.

2. Vegyes területfelhasználású térség

A vegyes használatú mezőgazdasági térség a mezőgazdasági és erdőgazdasági térségek között olyan átmeneti térszerkezeti rendszert képez a megyében, ahol a természeti adottságokhoz és a hagyományos történelmi tájkarakterhez igazodó, extenzív (gyepgazdálkodás) és intenzív (gyümölcsstermesztés, szőlő- és borgazdálkodás) mezőgazdasági termelés egyaránt jelen van. Az erdőgazdálkodásban érvényesülnek az ökológiai szempontok, a táj- és természetvédelem érdekei. Mivel ezek a térségek a védett tájak védőövezetei, és tájképi szempontból érzékeny területek, továbbá a turizmus célterületei is, ezért a tájkarakter, a történelmi tájszerkezet védelme olyan komplex tájgazdálkodással biztosítható, amely a települések és a táj harmonikus egységének megtartásával a szerkezeti egység eltartóképességét a mezőgazdaság, erdőgazdaság, vízgazdálkodás, az ökológia a táj és természetvédelem, a tájképvédelem, a turizmus összehangolásával növelheti. A szerkezeti egységen belül az eltérő tájtypusok szerint a komplex tájgazdálkodás célrendszere árnyalt eltéréseket mutat, amit a szabályozás és intézkedés keretében lehet kihangsúlyozni. A fogyó népességű térségek gyenge mezőgazdasági területein az erdőterület növekedését kell támogatni, különösen az erózióval erősen veszélyeztetett települések területén, de továbbra is biztosítani kell ezen térségek eltartóképességében meghatározó termőhelyi adottságokhoz igazodó mezőgazdaság és agrárturizmus fejlesztési lehetőségeit.

A folyóvizek - Tisza, Sajó, Hernád, Bodrog - ökológiai rendszert alkotó szerkezeti egységeiben a vízgazdálkodás mellett a vízre alapozott turizmus, az ártéri extenzív mezőgazdaság, az ártéri erdőgazdálkodás és a természetvédelem egyaránt fontos.

A Bükk, az Aggteleki karszt, a Zempléni hegység összefüggő erdős hegyvidékei körül a hegységperemek változatos természeti adottságaiból adódó változatos tájszerkezetéhez, a termőhelyi adottságokhoz igazodó extenzív és intenzív mezőgazdaság egyaránt meghatározó. Meghatározóak és a táj változatosságát növelik az erdőterületek is. Ez a tájképi gazdagság ezen térségek turisztikai jelentőségét is kiemeli. A védett tájak körül ebben a szerkezeti egységben kialakítható a hegyvidéki turizmus fogadóközpontjainak, intézményeinek rendszere.

Szerkezeti szempontból kiemelten fontos, hogy itt található a szőlőstermesztés, borgazdálkodás számára legalkalmasabb termőterületek is (Bükkalja, Tokaj-Hegyalja), amelyek ugyancsak speciális szabályozást igényelnek.

Biztosítani kell a borvidéki szőlőkataszteri területek – kiemelten a Tokaji borvidék – szőlőművelésre alkalmas területeinek védelmét a szőlőstermesztés, borászat, borturizmus térségi szintű kiegyensúlyozott fejlesztésének lehetőségeit.

A megye mezőgazdasági területeinek jelentős része a természet védelméről szóló törvény hatálya alá eső védett természeti terület, Natura 2000 védelmi terület vagy az ökológiai hálózat része. Ezek a területeken olyan komplex tájgazdálkodás kialakítását kell ösztönözni, amely biztosítja a természeti értékek védelmét, lehetőséget ad az agrárturizmus fejlesztésére és nem csökkenti az adott térség eltartóképességét.

A Cserehát változatos domborzati adottságai nem kedveznek a szántóföldi növénytermesztésnek, a térségben ezért növelni célszerű az erdőterületek arányát. Fontos továbbá a turizmus kiemelt támogatása ebben a térségben. A táj eltartóképességét azonban továbbra is a mezőgazdaság határozza meg, ezért itt olyan mezőgazdasági termelés támogatandó, amely a speciális természeti adottságokhoz igazodva biztosít megélhetést (legeltetési állattenyésztés, halgazdálkodás,

gyümölcsstermesztés, gyógynövény-termesztés,), vagy a mezőgazdaság a turizmussal együtt jelenthet fejlődési lehetőséget (lovass turizmus, horgász turizmus, falusi turizmus).

A térségen belül a történelmi tájszerkezet és településhálózat mindmáig arányos maradt. Ezért kerülendő a területen belül nagyobb kiterjedésű összefüggő fejlesztési területek kijelölése. E térségekben is kiemelt szempont a megfelelő települési, térségszervező központok továbbfejlesztése. A terület aprófalvas térségeiben esetenként jelentős konfliktus az infrastruktúra hiányossága. Erre vonatkozóan egyes településcsoportokban a nagy rendszerektől független, egyedi megoldások támogatását kell ösztönözni.

A vegyes területfelhasználású – külterjes mezőgazdasági – térség területe tájképi és természetvédelmi szempontból rendkívül érzékeny. Védett természeti területek, Natura 2000 védelmi területek az ökológiai hálózat, érzékeny természeti területek által fokozottan érintett.

Ezért a tájgazdálkodást a mezőgazdasági, erdőgazdasági, és azokhoz kapcsolódó turisztikai fejlesztéseket a természetvédelmi érdekekkel össze kell hangolni.

Kiemelten fontos továbbá a térségben a tájjelleg, tájképi értékek megőrzése a települések és a táj harmonikus egységének megtartása.

Ez a mezőgazdasági területek történeti hagyományokon alapuló és a termőhelyi adottságokhoz igazodó racionális tájhasználatot figyelembe vevő differenciált települési szabályozással biztosítható.

A térségen belül nem indokolt a volt zártkerteken kívül további kertés mezőgazdasági területek kijelölése, mivel a már kialakult zártkerti jellegű területeken a kertgazdálkodási és ahhoz kapcsolódó pihenési igények bőven biztosíthatók.

A természetvédelmi oltalom alatt álló természetes, természetközeli gyepterületeket olyan korlátozott használatú mezőgazdasági területként indokolt szabályozni, ahol épületek nem létesíthetők, vagy csak a védelmi célokkal összhangban alakíthatók ki.

A térség borvidéki területeit – kiemelten a Tokaji Borvidék szőlőkataszteri területeit – a településrendezés eszközeiben olyan területfelhasználási egységbe indokolt sorolni, ahol csak a szőlőgazdálkodás, borászat, borturizmus építményei alakíthatók ki.

3. Erdőgazdálkodási térség

Meghatározóan erdőgazdálkodási térség a megye középhegységi területei (Bükk, Borsodi – dombság, Aggteleki karszt, Cserehát, Zempléni - hegység).

A térségi szerkezeti terv a hatályos jogszabályok keretei között pontosította az OTRT illetve annak módosítása szerinti országos szerkezeti terv nagyvonalúan kijelölt erdőgazdasági térség területét. Kiemelten a Cserehát és a Bodroghöz táji eltartóképességét csökkentené és a történeti tájkarakter túlzott megváltoztatását eredményezné az OTRT szerinti nagyszámú új erdőtelepítés. A tervezett erdőtelepítések vonatkozásában ezt az illetékes erdészeti igazgatóság adatszolgáltatása sem igazolta. Ezért a szerkezeti terv erdőgazdálkodási térségként a már meglévő és az erdészeti igazgatóság által erdőtelepítésre tervezett területeket jelölte ki.

Az erdőgazdálkodási térség az országos ökológiai hálózat része és jelentős hányada védett természeti terület (nemzeti park, tájvédelmi körzet) továbbá Natura 2000 élőhelyvédelmi terület is. Ennek megfelelően az erdőgazdálkodást a táji, természetvédelmi, ökológiai érdekekkel összhangban kell folytatni. Az erdők közjóléti funkciója is meghatározóan fontos, kiemelten a Bükk és a Zempléni hegység területén. Ennek megfelelően a többcélú erdőgazdálkodás elve fenntartásának a jövőben is meghatározónak kell lennie.

Kiemelten fontos a természetközeli erdőgazdálkodás, a termőhelyi adottságokhoz igazodó őshonos erdősítés ösztönzése.

A megye területén kiemelt jelentősége van a védelmi rendeltetésű erdőterületeken belül a véderdőknek, és amelyek a talaj védelmét illetve az erózió elleni védelmet biztosítják. Ennek megfelelően az erdőgazdálkodási térségen belül kiemelten kell kezelni az erózióveszélyes területek erdősítését.

Az erdőgazdálkodási térségben kiemelt jelentősége van a vadgazdálkodásnak, vadász turizmusnak is. Fontos azonban, hogy a vadgazdálkodás az adott erdők vad eltartóképességével összhangban történjen.

Azoknak a fokozottan védett erdőterületeknek, ahol a természeti adottságok és a természeti értékek fokozott védelme miatt erdőgazdálkodás nem folytatható, pl.(sziklaerdők, szurdokerdők) a háborítatlanságát biztosítani kell. Ezen erdők nemzeti park igazgatóságok kezelésébe történő átadása lenne célszerű.

4. Vízgazdálkodási térség

Vízgazdálkodási térség a vízfolyások, állóvizek medre és a vízfolyás(ok) mentén a „nagyvízi medrek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásról szóló 21/2006. (I.31.) kormányrendeletben” előírt parti sávok. A megye felszíni vizekben gazdag. A felszíni vízfolyások befogadója a Tisza folyó, mely a megye keleti határa mentén helyezkedik el. A folyóvölgyek jelentős szerkezeti elemek is, felszabdallják, tagolják a megye hegyvidéki területét. A vizekhez kapcsolódó térszerkezeti követelmény, hogy a mainál komplexebb, többcélúan-összetett vízgazdálkodással a hasznosítható területek rendszerbe szervezett bővítésével, a vízvisszatartó képesség növelése mellett jelentősen csökkenjen az árvízveszély.

A megye folyóvizei (Tisza, Bodrog, Hernád, Salyó, Bódva, stb.) az országos ökológiai hálózat meghatározó folyosói, így a vízgazdálkodást a természetvédelmi, ökológiai követelményekkel is össze kell hangolni.

A folyók és állóvizek turisztikai potenciálja ma még jelentős mértékben kihasználatlanok. Ezért vízgazdálkodással, természetvédelemmel és az ökológiai hálózat védelmével összehangoltan ösztönözni kell a vízi turizmus fejlesztését.

A Tisza mentén a Bodroghöz, Kesznyéten és a Borsodi Mezőség területén az ártéri tájgazdálkodás az ökológiai és természetvédelmi célú tájrehabilitáció kialakításában is meghatározó szerepe lehet a többcélú vízgazdálkodásnak.

5. Városias települési térség

A térségi szerkezeti terv az OTRT-nek és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről szóló rendeletnek megfelelően **városias települési térséget** és **hagyományosan vidéki települési térséget** különböztet meg. Településrendezési tervben a rendelet szerint a városias települési térségbe tartozó területek bármely, míg a hagyományosan vidéki települési térségek területei a nagyvárosias lakóterület és vegyes terület kivételével bármely települési területfelhasználási egységbe sorolhatók.

A megyében a szerkezeti terv a programnak megfelelően határolta le a városias települési térségeket. A lehatárolás során messzemenően figyelembe lettek véve a hosszabb távon tovább erősödő városkörnyéki kapcsolatok.

A települési térségek magukba foglalják a lakott területeket, a térségi jelentőségű ipari területeket, a térségi jelentőségű logisztikai központokat, az ipari parkok területét, valamint a városok esetében a hatályos szerkezeti terv szerint a kijelölt fejlesztési területeket.

A városias települési térségek a megye térségi szerkezetének kiemelt jelentőségű elemei. Viszonylag kis kiterjedésű, intenzíven beépített, bármely települési területfelhasználási egységet befogadó, döntően a művi környezet elemei által elfoglalt területek. A városok, melyek az emberek közvetlen és elsődleges életterét adják, a gazdaság és tájhasználat meghatározó központjai is egyben. A jellemzően települési területeken összetett és átfogó tevékenység folyik, az egyes meghatározó tevékenységek sajátos építészeti-települési környezetet hoznak létre. A települési környezet jellemzői (intenzitás, karakter, természeti elemek, működés, stb.) határozzák meg az ott zajló élet minőségét. E területek legfőbb tulajdonságai a funkcionális összetettség, az időtállóság, a nagy műszaki érték, a helyhez kötöttség.

A városias települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe besorolható. Biztosítani kell a **kompakt városost megőrzését**, és a fejlesztési területek településfejlesztési koncepció alapján történő mértéktartó kijelölését. A településrendezés során tekintettel kell lenni a gazdaságos településüzemeltetés követelményeire is.

A városközpontok hagyományörző modernizációja, megújítása során ki kell hangsúlyozni a város és térség identitását meghatározó elemeket, erősítve a turisztikai vonzerőt. A központok megújítása során szükség esetén ösztönözni kell a központ funkcióváltását, a nem odaillő funkciókat (pl. üzemek) lehetőség szerint ki kell telepíteni, a zavaró épületeket, építményeket el kell bontani, és erősíteni kell az intézményi és kereskedelmi funkciót. Olyan környezet kialakítására és ehhez olyan szabályok alkotására kell törekedni, mely méltó a történelmi településközpont jellegének erősítésére.

A városok megalapozott komplex fejlesztése, valamint a pályázatokon történő sikeres részvétel érdekében elengedhetetlen az Integrált Városfejlesztési Stratégia elkészítése. A városokban célszerű kijelölni azokat a fejlesztési irányokat, ahol csak intenzívebb városi lakóterületek alakíthatók ki. Mérsékelni

javasolt a nagy kiterjedésű, tagolatlan kertvárosi területek kijelölését, ezzel szemben törekedni célszerű a változatos sűrűségű lakóterületek kínálatának biztosítására.

E kategóriába a megye városhálózata és a városokkal szimbiózisban élő települések tartoznak. A jelenlegi huszonhat város: Miskolc, Alsózsolca, Felsőzsolca, Emőd, Nyékládháza, Sajószentpéter, Kazincbarcika, Ózd, Borsodnádásd, Putnok, Cigánd, Edelény, Szendrő, Encs, Gönc, Abaújszántó, Mezőcsát, Mezőkövesd, Sátoraljaújhely, Pálháza, Sárospatak, Szerencs, Szikszó, Tiszaújváros, Tokaj, Rudabánya.

E településeken indokolt biztosítani a kistérségek szervezéséhez szükséges intézmények és térségi ellátó rendszerek létesítményei számára a szükséges területeket.

A megye városhálózatát jelentő városias települési térségek között megjelennek a jelenleg városi ranggal rendelkező településeken túl a megye sajátos területi folyamatainak megfelelően a városiasodó, nagyközségi rangú települések (kistérségi alközpontok, mikroközpontok). Ennek azért van jelentősége, mert az OTT szerint a hagyományos vidéki térségbe sorolt településeken a nagyvárosi lakóterület mellett vegyes terület területfelhasználás sem jelölhető ki. Ez egyrészt gátat szab a település kompaktabbá válásának, az apróbb telkű, intézménysűrűsödést jelentő településközpontok fejlődésének, és a természetes központmegújulásnak (beépítés 30%-ig lehetséges). E településeken a szuburbanizációs hatások már hosszabb ideje megjelentek és városias építési formák mellett az életmód és területfelhasználás gyökeres átalakulása tapasztalható. E településeken a népesség száma növekszik, a foglalkoztatás városi szerkezetű, szorosan összefonódik a városhálózat és a megye gazdaságának folyamataival. A mezőgazdasági tevékenység a külterjes térségekben visszaesett, ami területfelhasználás alakulását is dinamikus alakítja és egyre erőteljesebben érezhető az urbanizációs folyamatok. Az építési és településfejlesztési tevékenységeket jellemzi – a városokban is meghatározó – erőteljes területi terjeszkedés, a vegyes területfelhasználás. A nagyrészt a „miskolci agglomerációban” elhelyezkedő településcsoport lehatárolásának szerkezeti jelentősége abban áll, hogy jelzi azokat a megyei települési folyamatokat, amelyek a kistérségi szuburbanizáció eredményeképpen közvetlenül átalakítják a megye településhálózatát. E települések:

Miskolci kistérségben: Mályi, Onga, Sajóbáony, Szirmabesenyő, Arnót;

Kazincbarcikai kistérség: Mucsony;

Szerencsi kistérségben: Tiszalúc;

Ózdi kistérségben: Arló;

Mezőkövesdi kistérségben: Mezőkeresztes;

Tokaji kistérségben: Tarcál;

Bodrogközi kistérségben: Ricse;

E települések közül 2007-ben Onga és Tiszalúc pályázott a városi rangért.

A városias települési térség besorolás e települések esetében elősegíti, hogy intenzív beépítésű kompakt településcsoportok jöjjenek létre, a meglévő infrastruktúra hatékony kihasználásával, biztosítva a még meglévő biológiailag aktív területek lehető legnagyobb mértékű szabadon hagyását, folytonosságuk megőrzését. A fejlesztések területi igényeit ütemezetten kell biztosítani. Indokolt korlátozni a szomszédos települések összenövését.

A kialakított ipari parkok betelepítését támogatni kell. A városias települési térségekben a felhagyott iparterületek rendbetételére és újrahasznosítására vonatkozó pályázatokon való indulást a megyének továbbra is erőteljesen támogatnia kell. Kezdeményezni kell e területek sajátos rehabilitációs terveire irányuló programok beindítását. Az értékes épületállomány megtartását, esetenként helyi védelemmel vagy speciális szabályozással kell segíteni, ugyanakkor elő kell segíteni a környezetzavaró épületek, építmények elbontását. **Az iparterületek esetében a területekkel történő ésszerű gazdálkodás és a gazdasági hatékonyság biztosítása érdekében az iparterületek betelepítését kistérségi szintű menedzseléssel javasolt megoldani.**

A városias települési térségen belül megkülönböztetetten kell kezelni a *településhálózati csomópontot*. Ez a változatos földrajzi adottságok alapján és a spontán illetve tervezett településhálózati folyamatok eredményeképpen kialakult nagy laksűrűségű, sűrű város- és településhálózatú, összetett kapcsolatrendszerű térség. E térség városhálózata és az országos hálózatokhoz való kapcsolódása révén nagytérségi jelentőségű, a hazai településhálózat viszonylatában erősen urbanizáltnak tekinthető

csomópont. A településhálózati csomópont a pólusprogram része, ezért az abban foglalt irányelveket is figyelembe kell venni a térségi tervezés, struktúra terv kidolgozása során.

Miskolc megyei jogú város, régióközpont: az Országos Területfejlesztési Konceptióban és az OTT-ben meghatározott országos fejlesztési pólus. Miskolcot és térségét az OTT Együtt tervezhető térségként határozza meg, mely megjelenik a rendelet mellékleteként is. A város települési térségét, a településszerkezeti tervének megfelelően egy az egyben át kell vennie a megyei tervnek. Miskolc és agglomerációs térsége településrendezési tervei egységes elvek alapján kezelendők és azokat a pólusprogrammal összhangban kell kidolgozni.

A településhálózati csomópont területét, mely magába foglalja a Miskolci agglomeráció településeit, a Sajó völgy keleti és déli területeit, az M3-as autópálya mentén kibővülő Dél-borsodi ipari térséget, területrendezési szempontból egységként kell kezelni. E terület funkcionális összetettsége, problémahalmaza miatt sajátos megyei térségként kezelendő és részletesebb térségi tervezést igényel. Erre a legmegfelelőbb egy olyan struktúra terv készítése, melyben a védelmi területek és a fejlesztési célú területkínálat komplex tervben jelenik meg. A tervben kijelölendők a településhálózati csomópont rehabilitációra szoruló gazdasági területei, a teleszerűen kialakított vagy más rehabilitációra szoruló lakóterületei és a megújulásra váró településközpontok is. A térség természeti és tájértékekben való gazdagságának megőrzését, a zöldmezős fejlesztések iránti igény mérséklését e területek megújulásával, ingatlanpiaci pozíciójának javításával kell segíteni. E területek rehabilitációja egyúttal a szétesett településcsoportok integrálódását, a városüzemeltetés gazdaságosságát, hatékonyságát javító kompakt településcsoportok kialakulását is segíti.

6. Hagyományosan vidéki települési térség

Hagyományosan vidéki települési térség kategóriába tartozik a megye településeinek döntő része. E települések közvetlen és meghatározó kapcsolatban állnak a táji természeti környezetükkel, lélekszámuk alacsony a beépítésük kevésbé intenzív. A kiépített környezet fokozatosan, szerves fejlődés során alakult ki, a település műszaki, társadalmi összefüggéseiben átlátható léptékű.

Ez a térség azonban nem kezelhető homogén masszaként, hanem igen változatos, összetett tulajdonságokkal bír. A térségeket eltérő érzékenység jellemzi táj- és természetvédelmi, világörökségi, hegyvidéki, alföldi és üdülőkörzeti szerepkörök szempontjából. Különböző gazdasági-társadalmi konfliktusok jellemzik az egyes térségeket, és ennek megfelelően kell kezelni. A sajátos megyei övezeti rendszer keretében van lehetőség a térség differenciált „szabályozására” ajánlások keretében az eltérő természeti-gazdasági-társadalmi adottságokhoz igazodó fejlesztési-tervezési javaslatok kidolgozására.

A hagyományosan vidéki települési térségek tervezése során a település és táj összhangját meg kell őrizni. A településen úgy célszerű alakítani a fejlesztési területeket és a területfelhasználást, hogy a megyei hagyományoknak megfelelő kompakt településcsoport megmaradjon és a lokális értékek is megőrződjenek. A beépítésre szánt területek kijelölésénél törekedni kell arra, hogy természeti, települési értékek ne sérüljenek.

A települések infrastruktúráját úgy kell kialakítani, hogy a működés során a környezetet minél kisebb mértékben terhelje, és a fenntarthatóság követelményeit közelítse. A térség területein biztosítani kell a gazdálkodás, feldolgozás, tárolás létesítményei számára szükséges területeket.

A hagyományos vidéki települési térségek Abaúj-Hegyköz, Zemplén, Aggtelek, Cserehát és folyóvölgyek térsége, Uppony hg., Bükk, Bükkalja, Borsodi Mezőség, Bodrogköz vidékére eső településeinek kiemelten kell támogatni a falusi turizmus létesítményeinek és fogadófeltételeinek valamint az erdei közjóléti létesítményeknek fejlesztését.

A megyei összekötő és kerékpár utak hálózatának fejlesztése során a hátrányos helyzetű településeket érintő fejlesztések számára elsőbbség biztosítandó.

7. Építmények által igénybe vett térség

Infrastrukturális nagyrendszerek, vonalas építmények (közművek, közlekedési nyomvonalak)

A lineáris és pontszerű területi elemekből szerveződő szállítási és kapcsolati elemek igen változatos hálózatokkal szövik be a megyét. A területrendezés feladata a fentiek számára a szükséges területek és védőtávolságok biztosítása, illetve területrendezés és településrendszer szempontjainak megfelelő nyomvonalak meghatározása. A hálózatokat összevontan kell értékelni és kezelni, mert egyébként olyan szuperpozíciók is előállhatnak, hogy a területhasználat és településhálózat súlyos és indokolatlan korlátozást illetve többletkiadást szenved el. Az ésszerű területhasználat és szerkezetalakítás követelményei az egyes ágazati-hálózati rendszerek racionalitása fölött kell, hogy érvényesüljenek.

A nehezen változtatható elemeket - vasutak, magisztrális vezetékek, hidak, főbb utak nagyobb távlatra is a térszerkezet állandó elemeiként kell feltüntetni, és ennek megfelelően alakítani, szabályozni terület és védőtávolság igényüket. A 20-30 év alatt amortizálódó vezetékek és hálózatok egy-egy ciklus után összevont hálózati folyosókba szervezhetők.

A vezeték nélküli kommunikációs hálózatok egyre erőteljesebb piaci verseny során épülnek ki. Mivel a megye igen gazdag különösen érzékeny településképi, tájképi, természeti értékekben, a későbbi szabályozási tervi szakasz övezeti rendszerének kialakítása során egyes területekről ki kell zárni, más helyeken korlátozni kell a tornyok elhelyezhetőségét, méretét. A hírközlésről szóló törvény lehetőséget biztosít, hogy a szolgáltatók indokolt esetben együttműködésre legyenek bírhatók a környezet, a tájkép és más védelmi magartás érdekében.

Közlekedési rendszerek

Egyik fontos szempont a közlekedési folyosók fejlesztése, kapacitás-bővítése a jelenlegi tengelyek térségében. A fő európai tranzit-irányokban megvalósuló *gyorsforgalmi utak (M3, M30) mentén* biztosítani kell a települések közötti és a kistérségi kapcsolatok, valamint az ún. lassúforgalom lebonyolítására alkalmas *párhuzamos főúti-,* vagy térségi jelentőségű (~ „harmadrendű főúti”) nyomvonalakat.

A megye D-i részén az *É-D-i irányú közlekedési kapcsolatok* javítása érdekében csökkenteni kell a Tisza elválasztó hatását. Az országos közúthálózatban „hiánypótló” szerepet ellátó, a vízjárás viszonyoktól függően használható kompátkelőket *új hidak* építésével javasolt kiváltani.

A megye É-i részén a *K-NY-i irányú közlekedési nyomvonalak* létesítése, fejlesztése elsősorban a völgyekben kialakult közlekedési folyosók közötti, Miskolctól független kapcsolat biztosítása szempontjából jelentős, azonban kedvező hatással lehet az erre a területre jellemző aprófalvas szerkezet elszigeteltségének feloldására és leszakadásának megállítására, illetve „re-integrálódásának” elősegítésére.

Szintén ebből a szempontból van nagy jelentősége a *határ két oldalán* található települések közötti *közlekedési kapcsolatok* kiépítésének, ill. a már meglévő, de a schengeni határnyitást megelőzően lezárt vagy részlegesen elbontott nyomvonalak felújításának. Ezen nyomvonalak kialakítása a határ-menti települések számára elérhetővé teszi a szlovákiai úthálózat K-Ny-i irányú elemeinek elérhetőségét, ami az országhatár mentén, a magyar oldalon tervezett hálózati kapcsolat felülvizsgálatát, újragondolását is indokolhatja.

A *zsáktelepülések* második bekötésének megvalósításánál elsődleges szempontként a közösségi közlekedési ellátottság megvalósíthatóságát kell szem előtt tartani, ugyanakkor mérlegelni kell, hogy a zsákjellel feloldásával esetlegesen megjelenő tranzitforgalom milyen hatással van a település társadalmi-, gazdasági életére, környezeti viszonyaira.

A fő áruszállítási tranzitirányokban elő kell segíteni a *vasúti áruszállítás* részesedésének növelését a vasúti hálózat kapacitásának bővítésével (második vágány építése, villamosítás), valamint a szolgáltatási színvonal emelésével (logisztikai központok, iparvágányok).

A *kerékpárút-hálózat* kialakításánál a legfontosabb célok közé tartozik, hogy a már meglévő települési, helyi-helyközi nyomvonalszakaszokat felhasználva regionális hálózatok alakuljanak ki. Ezek egyrészt az országos törzshálózat részévé válhatnak, valamint alapját képezhetik egy hierarchikusan felépülő, mind a helyi, mind a turisztikai jelentőségű forgalmat szolgáló alsóbbrendű hálózatnak.

Az OTTrT-ben rögzítésre kerültek a nemzetközi EuroVelo hálózat, valamint az országos törzshálózati kerékpáros nyomvonalai, melyek a megye tekintetében jellemzően turisztikai főirányokat jelölnek. A kerékpáros létesítmények ezekben az irányokban önálló nyomvonalon csak rövid szakaszokon valósultak meg, jellemzően kisméretű mellékúti szakaszok kerültek kijelölésre. A kerékpárút-hálózat fejlesztésénél

mérlegelni kell az egyes mellékutak forgalom-nagyságának ismeretében az önálló, közúti forgalomtól elválasztott kerékpárút létesítésének szükségességét.

Egyedi építmények

Az egyedi építmények legtöbbször a vonalas infrastrukturális rendszerhez kapcsolódnak vagy fordítva (erőmű-elektromos távvezeték, szennyvíztisztító-szennyvíz-elvezető, hidak/csomópont-út), vagy olyan pontszerű építmények, létesítmények, melyeknek területi kiterjedése és az ország és megye működésében betöltött jelentős szerepe indokolja a térségi szerkezeti terven való feltüntetésüket (kikötők, hulladékártalmatlanítók, repülőterek, stb.). A terv jelzi az egyéb (Sajószögedi, Berentei, Tiszaplakonyai, Tiszaújvárosi) és térségi erőművek (Miskolc) mellett, többek között a veszélyes hulladékártalmatlanítókat (Tiszaújváros, Rudabánya, Szuhogy), térségi jelentőségű hulladéklerakókat (pl. Sajókaza, Bodrogkeresztúr stb.), térségi jelentőségű logisztikai központokat (pl. Bánréve, Miskolc, Tiszaújváros stb.), országos és térségi jelentőségű kikötőket (pl. Tiszaújváros, Tokaj) és a térségi jelentőségű szennyvíztisztítókat (pl. Miskolc, Kazincbarcika, Tiszabábolna, Tokaj stb.).

E meglévő és tervezett létesítmények helyét a települések rendezési tervében kell kijelölni, pontosítani és a meglévők esetében fenntartani. A kijelölés során el kell kerülni a terület-felhasználási konfliktusok kialakulását, és az építmények által okozott negatív hatásokat a lehető legkisebbre kell csökkenteni.

II. TÉRSÉGEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Az ajánlások a térségi területfelhasználási kategóriákra az OTRT szerinti övezetekre és a sajátos megyei területi egységekre vonatkozóan határozzák meg azokat az életszerű követelményeket, melyek a térségi folyamatok rendszerbe szervezése, a fenntartható fejlődés követelményei miatt nem nélkülözhetők a tudatos és értékteremtő területi politikában. A területrendezési terveknek éppen az a célja, hogy rendszerbe foglalja a különböző törvények alapján egymástól függetlenül elrendelt korlátozásokat és a szükséghez képest megteremtse közöttük az összhangot.

ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK A TÉRSÉGI TERÜLET-FELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁKRA VONATKOZÓAN

- II.1.1. A rendeltetésszerű használatot, építést korlátozó, védőövezet igényű tevékenység számára csak ott javasolt terület biztosítása, ahol a védőövezet nem nyúlik át a szomszéd település közigazgatási területére kivéve, ha a területfelhasználási egység térségi jelentőségű településüzemeltetést szolgáló létesítmény elhelyezésére szolgál és elhelyezéséhez az érintett települések önkormányzatai hozzájárulnak.
- II.1.2. Települések Országos Településrendezési és Építési Követelmények előírásai szerinti beépítésre szánt területeit a településrendezési tervek a megyei területrendezési terv övezeti előírásaival és az Országos Területrendezési Terv előírásaival összhangban növelhetik.
- II.1.3. A meglévő településtesttől elszakadó, más terület-felhasználási egységekbe ékelődő és ezért környezeti/területhasználati konfliktusok kialakulásának veszélyét hordozó, új fejlesztési területek kijelölését lehetőség szerint kerülni kell.
- II.1.4. Új hétvégiházás üdülőterületet – a volt zártkertes mezőgazdasági területek kivételével – nem célszerű kijelölni.
- II.1.5. A gazdasági területek túlzott kínálatának kialakítása nem javasolt. Új gazdasági terület kijelölésének szükségessége a településrendezési tervek alátámasztó munkarészeiben, a térségi és fejlesztési feltételek összefüggéseinek bemutatásával igazolandó.
- II.1.6. Az ökológiai hálózat területén, továbbá a világörökségi és borvidéki területeken térségi jelentőségű erőmű létesítése nem javasolt.

RÉSZLETES AJÁNLÁSOK EGYES TÉRSÉGI TERÜLET-FELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁKRA VONATKOZÓAN

II.2 Városias települési térség

- II.2.1. A településrendezési tervekben a településszerkezeti és településképi konfliktusokra megoldást kínáló településszerkezeti tervi irányelveket, és azoknak megfelelő szabályozást kell kidolgozni.
- II.2.2. A településtervezés és fejlesztés során a jellemző kulturális és települési értékek a helyi közösség egyetértésével megtartandók. Meg kell akadályozni az egyes települések strukturális erózióját. A településrendezési tervekben a hagyományos városi szövetet pusztító beépítések helyett azok megőrzését biztosító városépítészeti megoldásokat célszerű előnyben részesíteni. Nem támogatható hipermarketek, üzemanyag-töltő állomások hagyományos központokba betelepítése.
- II.2.3. Új lakó- vegyes és gazdasági területek kijelölésével szemben előnyben kell részesíteni a meglévők megújulását, a kialakult környezeti értékek védelmének megőrzése mellett a beépítés intenzitásának területileg differenciált növelését (beépítési százalék, szintterületi mutató), szükség szerinti funkcióváltást elősegítő településszerkezet-alakítást és építésszabályozást.
- II.2.4. A települések szerkezeti terveiben kijelölt új lakóterületeken a 20-60 lakás/ha átlagos lakássűrűséget elérő beépítési formák előírása hosszabb távra biztosítja a hatékony településüzemeltetést. Az új lakóterületeket célszerű a belterületekhez kapcsolódóan kijelölni.
- II.2.5. A településrendezési tervekben változatos életmódot, lakókörnyezetet biztosító, különféle intenzitású, beépítésű lakóterületi kínálatot kell meghatározni, kerülni kell a nagy kiterjedésű tagolatlan, alacsony intenzitású kertvárosias lakóterületek kijelölését. A beépítésre szánt területeken a beépítés átlagos intenzitását (kisvárosias lakóterületek, gazdasági területek) szakmailag 30-60 % között, településközponti vegyes területeken 40-80 % között indokolt meghatározni.
- II.2.6. A városokban intenzívebb városias lakóterületek kialakítása számára is kínálat biztosítandó.

- II.2.7. A városok rendezési terveiben a hagyományos városias szövethez alkalmazkodó, azt megújító-gazdagító beépítési formák kidolgozásával kell megfékezni a városszerkezet szétzilálódását.
- II.2.8. A településrendezési tervekben kiemelten kell foglalkozni a településközpontok megújításának-rehabilitációjának rendezési tervi feltételeivel. E területeken olyan rugalmas szabályozással kell a városi szövetbe illeszkedést hosszabb távra biztosítani, mellyel a kistérség intézmény rendszere és más kistérségi funkciók kiépíthetők.
- II.2.9. Meglévő teletszerűen kialakított lakóterületeken olyan szerkezetalakítást és szabályozást kell kialakítani, amely elősegíti azok műszaki, környezeti, építészeti és ezzel ingatlanpiaci felértékelődését.
- II.2.10. A településszerkezet alakításával és a szabályozás eszközeivel biztosítani kell a vasútállomások térségének megújulását-felértékelődését, intermodális közlekedési csomópontként történő fejlesztését, a vasútállomás és a településközpont városszerkezeti kapcsolatának javulását, az állomások településszerkezetbe történő integrálódását.
- II.2.11. A felhagyott, alulhasznosított, leromlott műszaki állapotú gazdasági területeken olyan területfelhasználást kell meghatározni és olyan szabályozást kell alkalmazni, amely elősegíti városszerkezeti integrálódásukat és ingatlanpiaci felértékelődésüket.
- II.2.12. Városias települési térségbe sorolt települések területén a zöldterület területfelhasználású területek aránya a beépítésre szánt területekhez képest csökkenő irányban nem változhat.
- II.2.13. A településrendezési tervezés során fel kell tárnai az ipari-bányászati örökség építészeti, városépítészeti, értékeit és az értékek megőrzését, rehabilitációját, bemutatását szolgáló szabályozást kell kialakítani. Helyi értékvédelmi rendelet alkotása során kiemelt figyelmet kell fordítani ezen értékek védelmének biztosítására.
- II.2.14. Városias települési térségek által érintett települések területén a művelésből kivett mezőgazdasági majorok és telephelyek területeinek többcélú-intenzív hasznosítását a településrendezés eszközeivel is támogatni kell.
- II.2.15. A nagy forgalmú közlekedési hálózati elemek mentén, a meglévő lakóterületek környezetminőségének védelme érdekében hatékony védő funkciójú területfelhasználást kell kialakítani (véderdő, beültetési kötelezettség).
- II.2.16. A rekreációs igények kielégítését szolgáló fejlesztésekhez a településrendezési tervekben összehangolt, megfelelő nagyságú területkínálatot kell biztosítani, figyelembe véve a térségi igényeket is. A térségi jelentőségű, nagy zöldfelületi igényű rekreációs területeket úgy kell kijelölni és a területeket szabályozni, hogy azok egyúttal a települések összenövését akadályozó pufferként is szolgáljanak (különös tekintettel Miskolc és agglomerációja között).
- II.2.17. Új ipari park abban az esetben alakítható ki, ha a térségi és a környezetében található ipari parkok telítettsége és a területek iránti kereslet azt indokolttá teszi.
- II.2.18. A települések közötti együttműködés során differenciáltan kell alakítani a kertés mezőgazdasági területek üdülő illetve lakóterületté válását, figyelembe véve a tájvédelmi és természetvédelmi szempontokat valamint a borvidéki területek gazdasági-turisztikai és tájképvédelmi szempontjait is.
- II.2.19. A településszerkezetek alakítása során kiemelt figyelmet kell fordítani a képzés, oktatás növekvő szerepére, az ehhez szükséges területigény (oktatási intézmények, kollégiumok, sport- és szabadidő létesítményei) kielégítésére. Az ilyen jellegű fejlesztésekre elsősorban a meglévő intézmények szomszédságában illetve a várostestbe ékelődött rozsdaterületeket, használaton kívüli épületeket, vasútállomások közelében lévő térségeket kell hasznosítani, ami a pályázati esélyeket messzemenően javítja.
- II.2.20. A településképvédelem érdekében elsősorban a városközpontokat érintő közművesítés során a közművek felszín alatti vezetésére kell törekedni.
- II.2.21. A meglévő iparterületek, barnamezős fejlesztését, művelésből kivett mezőgazdasági majorok és telephelyek területeinek hasznosítását mind a településrendezés, mind a megyei fejlesztési források együttes alkalmazásával támogatni kell.
- II.2.22. A városok szerkezeti terveiben biztosítani kell a kistérségi kapcsolat- és intézményrendszer hosszabb távra meghatározott területigényét is.
- II.2.23. A veszélyes ipari üzem környezetében, illetve veszélyes ipari üzem veszélyességi övezetében a lehetséges károsító hatásoknak megfelelő előírások, korlátozó intézkedések meghozatalára kell törekedni. Ezen területeken nagy befogadóképességű létesítményekkel, tömegtartózkodásra szolgáló építményekkel kapcsolatos fejlesztéseket kerülni kell.
- II.2.24. A veszélyes ipari üzem veszélyességi övezeteit a településszerkezeti és szabályozási tervben, a veszélyességi övezeten belüli fejlesztésekre vonatkozó előírásokat, korlátozásokat a helyi építési szabályzatban kell meghatározni.

II. 3. Hagyományos vidéki település térség

- II.3.1. A települések adottságaihoz illeszkedő mértéktartó fejlesztés támogatható, ezért a beépítésre szánt területek a megyei területrendezési terv elfogadása előtt érvényben lévő településszerkezeti terv szerint, vagy annak hiányában a földhivatali nyilvántartás szerinti belterület a sajátos megyei övezetben meghatározott település érzékenységnak megfelelő mértékig, elsősorban belterülethez csatlakozóan bővíthetők.
- II.3.2. A területen a települési területfelhasználási egységek kialakítása során a meglévő település- és tájszerkezethez igazodóan kell a fejlesztéseket meghatározni. A települési területek kompakt fejlődését kell biztosítani tér- és funkcionális szerkezet részletesebb alakításával a településrendezési tervezés során.
- II.3.3. Jelentős mértékű zavaró hatású gazdasági tevékenység elhelyezésére lehetőséget biztosító terület-felhasználási egység kijelölését a településrendezési tervekben kerülni kell.
- II.3.4. Nagy kiterjedésű kereskedelmi létesítmény (1000 m²), nagy bevásárló központ elhelyezésére szolgáló gazdasági vagy különleges terület a hagyományos vidéki települési térségben az ipari parkok, logisztikai központok, intermodális csomópontok területén és a gyorsforgalmi utak csomópontjaiban jelölhetők ki.
- II.3.5. A települési hagyományoktól jelentősen eltérő karakterű, a településszerkezethez és a beépítési módhoz nem illeszkedő lakóterület hagyományosan vidéki települési térség által érintett település közigazgatási területén nem jelölhető ki.
- II.3.6. A lakóterületek változatos nagyságú telkek kínálatát kell kialakítani, és olyan szabályozást kell megalkotni, hogy jelentősen eltérő és tömegű épületek ne kerülhessenek egymás mellé.
- II.3.7. A települések történeti szerkezetéhez (telek, utcahálózat, beépítési jelleg, stb.) való illeszkedés biztosítandó a településrendezés eszközeivel.
- II.3.8. A településrendezési tervekben kiemelten kell foglalkozni a településközpontok kialakítását, megújítását szolgáló szerkezetalakítással és rugalmas szabályozással.
- II.3.9. A kiemelt környezetminőség megtartása érdekében a „hagyományos falusi karakter, de kertvárosias életminőség” elvét a településrendezési terv szabályozásában érvényesíteni kell.
- II.3.10. A települések belterületén található vízmedrek rendezése csak természetközeli megoldásokkal történhet, kivéve, ha a kiépítési vízhozam elvezetéséhez szükséges természetszerű meder területe nem biztosítható.
- II.3.11. A már művelésből kivett külterületi lakott helyek, majorok, telephelyek megújítása és újrahasznosítása során a területek telkeinek beépítési mértékét 20-30 % közötti értéken, a fejlesztendő funkcióknak megfelelően kell meghatározni a településrendezési tervekben.
- II.3.12. A településkép és tájképvédelem érdekében a közművesítés során törekedni kell a közművek felszín alatti vezetésére.

II. 4 Építmények által igénybe vett térség

- II.4.1. Építmények által igénybe vett térség létesítményeinek területét a településrendezési terv, a megye térségi szerkezeti terve szerint meghatározott jellemző funkciók figyelembe vételével szabályozhatja.
- II.4.2. Térségi hulladékkezelő telep csak Encs, Hejőpapi, Bodrogkeresztúr, Sajókaza közigazgatási területén üzemeltethető, és bővíthető a vonatkozó jogszabályok szerint.
- II.4.3. A jelenleg még működő és felhagyott kistérségi és települési hulladéklerakókat meg kell szüntetni, és területüket a vonatkozó jogszabályok szerint rendezni kell.
- II.4.4. A térségi szerkezeti terv által kijelölt térségi jelentőségű repülőterek védőtávolságát és a védőtávolságon belüli korlátozásait a településrendezési tervekben és a helyi építési szabályzatban kell meghatározni.
- II.4.5. A térségi szerkezeti tervben kijelölt térségi kikötők, kompkikötők és kiszolgáló létesítményeik, valamint hidak területét biztosítani kell a települések rendezési terveiben.
- II.4.6. A közlekedési infrastruktúra hálózat térségi szerkezeti terv szerinti tervezett nyomvonalait és létesítményeit – a közlekedési ágazat által készített tervek alapján kijelölt, vagy a településrendezési terv készítése során elfogadott és pontosított nyomvonalon – kell szabályozni a települések szerkezeti terveiben. Ha a megyei szerkezeti tervnél pontosabb nyomvonal nincs, akkor a megyei szerkezeti terv szerinti nyomvonal figyelembe vételével kell a tervezett közlekedési létesítmény nyomvonalát biztosítani.

III. ORSZÁGOS ÉS TÉRSÉGI ÖVEZETKRE VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

III.1. Ökológiai folyosó övezete

- III.1.1. Az ökológiai folyosók területén törekedni kell arra, hogy a természetes és természetközeli élőhelyek folyamatos rendszert alkossanak.
- III.1.2. Az ökológiai folyosók vízfolyások menti területére eső mezőgazdasági területeket csak nem beépíthető korlátozott funkciójú mezőgazdasági területként, erdőterületként, vagy vízgazdálkodási területként célszerű kijelölni.
- III.1.3. Minden vízfolyást ökológiai, vagy zöld folyosóként javasolt kezelni.
- III.1.4. Az élővizek természetes mederalakulatait és az élővizeket kísérő természetes társulásokat a biológiai öntisztító-képesség fenntartása és a vízi élővilág sokféleségének megőrzése érdekében meg kell őrizni.
- III.1.5. Amennyiben a természetes mederalakulatot már megváltoztatták, úgy terv készítése javasolt a vízfolyás természetszerű rendezésére.
- III.1.6. Új vízkivétel, beleértve a forrásokat is, csak oly mértékben javasolható, amely az élővíz természetes voltát nem veszélyezteti.
- III.1.7. A meder kísérő felületeként, településeken kívül legalább a meder természetes átmérőjének háromszorosát elérő területet, folyók esetén a teljes hullámteret, épületmentesen meg kell tartani az ökológiai rendszer fejleszthetősége érdekében.
- III.1.8. A települések belterületén a természetes állapotú medrek, és azokat kísérő vegetáció megváltoztatása, a természetes meder műtárgyakkal való helyettesítése nem javasolt.
- III.1.9. Az állóvizek természetes állapotát meg kell őrizni, új bányatavak, mesterséges tavak kialakításánál törekedni kell a természetszerű rendezésre.
- III.1.10. Állóvizek partján új, beépítésre szánt terület kijelölése akkor célszerű, ha a keletkező szennyvíz tárolása vagy elvezetése az állóvíz károsítása nélkül megoldható.

III.2. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek

- III.2.1. A kiváló termőhelyi adottságú földterületeken a föld védelméről szóló törvénnyel összhangban beépítésre szánt terület kijelölése csak akkor javasolt, ha a beépítésre szánt terület
- mezőgazdasági birtokközpont fejlesztését, vagy kialakítását,
 - helyi vagy térségi mezőgazdasági termékek feldolgozását szolgálja, továbbá
 - a mezőgazdasági termeléssel összefüggő turisztikai fejlesztés érdekében elengedhetetlenül szükséges, valamint, ha
 - a település fejlesztése csak a kiváló termőhelyi adottságú termőföldek igénybe vételével valósítható meg.
- III.2.2. Kiváló termőhelyi adottságú földterületeken erdőterület kijelölése akkor javasolt, ha az erdőszítés
- a környezeti károk enyhítését, a környezet szennyezés elhárítását;
 - a termőföldek védelmét;
 - az országos és térségi ökológiai hálózat folytonosságának kialakítását szolgálja.
- III.2.3. Az övezet területén a településrendezés eszközeivel is támogatni kell a történelmi hagyományokon alapuló üzemi jellegű gazdálkodás megtartását.
- III.2.4. Az övezet területén beépítésre szánt területként kell biztosítani a még rendeltetésszerűen működő mezőgazdasági majorok fejlesztési lehetőségét.
- III.2.5. A mezőgazdasági üzemközpontként már nem üzemelő majorok újrahasznosításának lehetőségét a településrendezési tervekben és helyi építési szabályzatban a majorok adottságainak és környezeti érzékenységének megfelelő új funkcióval is biztosítani lehet.
- III.2.6. Az övezet jó minőségű, ártermelésre alkalmas mezőgazdasági termőföldjeit a településrendezési tervekben általános mezőgazdasági területként javasolt kijelölni.
- III.2.7. Általános mezőgazdasági területen a gazdasági épülettel beépíthető telek - földrészlet – területét legalább 1,0 ha-ban javasolt meghatározni.

- III.2.8. Az övezet területén a termőföldek védelmét és a tájkép tagolását biztosító fasorokat, védő erdősávokat, mezsgyéket meg kell őrizni. Ösztönözni kell a nagy összefüggő mezőgazdasági termőföldek fasorokkal, mezsgyékkel, védő erdősávokkal való tagolását.
- III.2.9. A mezőgazdasági területeket feltáró külterületi gyűjtő utak megtartását biztosítani kell.

III.3. Országos és térségi komplex tájrehabilitációt igénylő területek övezete

- III.3.1. A területek újrahasznosítása, tájrendezése előtt ökológiai értékvizsgálatot javasolt készíteni, hogy a roncsolt területen kialakultak-e védelemre érdemes élőhelyek.
- III.3.2. Olyan felhagyott bányaudvar, bányagödröt, meddőhányót, amelyen természetes élőhely kialakult, vagy védett élőlények populációi telepedtek meg csak a természetvédelmi hatóság egyetértésével indokolt megbolygatni rekultiváció céljából.
- III.3.3. A magterületen, ökológiai folyosókban lévő roncsolt területek esetében az újrahasznosítás során az ökológia, a táj- és természetvédelem prioritását célszerű biztosítani.
- III.3.4. Ha a természeti értékek lehetővé teszik, akkor a magterületeken, tájképvédelmi övezetben a táj- és természetvédelem mellett a földtani értékek bemutatása, az ökoturisztikai hasznosítás, a szabadtéri sportolás, erdősítés lehet az újrahasznosítás célja.
- III.3.5. Ha a területen természeti értékek nem találhatóak, akkor az újrahasznosítás célja erdősítés, turisztikai célú hasznosítás, sportolási célú hasznosítás, bemutatási-ismeretterjesztési célú hasznosítás egyaránt lehet.
- III.3.6. A bányatavak rendezése során a többcélú hasznosítás (természetvédelem-ökológia, turizmus, horgászat, vízisportok) térségi szintű összehangolt feltételeinek biztosítására kell törekedni.
- III.3.7. A Tokaji Borvidék világörökségi területén a külszíni bányák tájrehabilitációját összehangoltan a tájképvédelem, táj- és természetvédelem érdekeinek érvényesítésével a világörökségi terület kezelési tervével összhangban kell megvalósítani.

III.4. Tájképvédelmi területek övezetei (országos és térségi)

- III.4.1. A tájképvédelmi övezet mezőgazdasági területeit a sajátos mezőgazdasági használat a beépítettségi intenzitás és a tájvédelem érdekében
- általános
 - kertes
 - korlátozott használatú
 - borvidéki
- mezőgazdasági terület területfelhasználási egységbe javasolt sorolni.
- III.4.2. A jó termőhelyi adottságú árutermelésre alkalmas általános mezőgazdasági terület legalább 90 %-án olyan övezet kijelölése javasolt, ahol gazdasági épületet 1,0 ha-nál kisebb telken (földrészleten) nem létesíthető. Lakóépület létesítését akkora telken, vagy birtoktesthez tartozó birtokközponton indokolt biztosítani, amely egy családot eltartani képes (szőlő és gyümölcs művelési ág esetén legalább 2,0 ha, egyéb művelési ág esetén legalább 10 ha javasolt).
- III.4.3. Ha település mezőgazdaság-fejlesztési érdekei szükségessé teszik, akkor az általános mezőgazdasági területként szabályozott területfelhasználási egységnek legfeljebb 10 %-án célszerű olyan övezet, kijelölése is, ahol a mezőgazdasági termeléshez szükséges gazdasági épületek és lakóépület legalább 10.000 m² területű telkeken is kialakíthatók.
- III.4.4. Általános mezőgazdasági területen a telekosztással kialakítható telek területét legalább 5000m² területtel javasolt meghatározni.
- III.4.5. Borvidéki mezőgazdasági terület a szőlőkataszter szerinti I. és II. osztályú területek ahol a településrendezés eszközeivel is ösztönözni kell a szőlőtermesztés, borgazdálkodás, borturizmus fejlesztését a szőlőterületek, szőlőtermesztésre kiválóan alkalmas területek védelmét.
- III.4.6. Kertes mezőgazdasági területek a pihenést és a vegyes gazdálkodást szolgáló felaprózódott, volt zártkerti területek, ahol a pihenést és a termeléshez szükséges tárolást egyaránt biztosító épületek létesíthetők.

- III.4.7. Kertes mezőgazdasági területen telekosztással kialakítható új telek területét legalább 1.500 m² területtel javasolt meghatározni.
- III.4.8. A kertes mezőgazdasági területek egységes és hagyományos építészei karakterének megőrzése érdekében földrészletenként egy, legfeljebb 90 m² alapterületű gazdasági épület létesítése javasolt.
- III.4.9. A volt zártkertek területét – kertes mezőgazdasági terület – a hatályos település-rendezési tervekben szabályozott területhez képest, vagy rendezési terv hiányában, a földhivatali nyilvántartás szerinti zártkertekhez képest nem javasolt növelni.
- III.4.10. A kertes mezőgazdasági területek hagyományos telekszerkezetének és hagyományos építészeti karakterének megőrzése javasolt.
- III.4.11. A táj- és természetvédelmi, ökológiai, településképvédelmi, vízminőség védelmi szempontból érzékeny és sérülékeny továbbá az erózióra fokozottan érzékeny mezőgazdasági területeket a településrendezési tervekben vagy erdőterületként vagy, korlátozott használatú mezőgazdasági területként célszerű szabályozni.
- III.4.12. Korlátozott használatú mezőgazdasági területként szabályozott gyepterületeken a rétek, legelők fenntartását, a sportolást, a bemutatást, az ismeretterjesztést szolgáló állattenyésztés építményei és az azokhoz kapcsolódó turisztikai létesítmények kialakítását javasolt biztosítani, ha a gyepterület művelési ágban nyilvántartott telek területe eléri a 10,0 ha-t.
- III.4.13. Korlátozott használatú mezőgazdasági területeken telekosztással 10 ha-nál kisebb telkek kialakítása nem javasolt.
- III.4.14. A patakok mentén a természetközeli élőhelyeket (gyepek, nádasok, mocsarak, ligetek) akkor is meg kell őrizni, ha azok nem tartoznak az ökológiai hálózat övezetébe. A patakok külterületi szakaszait legalább 50-50 m széles területsávban nem beépíthető korlátozott használatú mezőgazdasági területként, vagy erdőterületként javasolt kijelölni.
- III.4.15. Nem beépíthető korlátozott használatú mezőgazdasági területként célszerű biztosítani a tájképvédelmi övezeteken keresztül a hegyvidéki erdős táj és a folyók menti ökológiai rendszerek szerves ökológiai kapcsolatát.
- III.4.16. A településrendezési tervekben olyan területfelhasználási egység kijelölése nem javasolt, amely a településkép-tájkarakter történetileg kialakult szerves egységének megbontását, számottevő megváltozását eredményezné.
- III.4.17. Beépítésre szánt területet elsősorban a települések belterületéhez szervesen kapcsolódva, vagy a már művelésből kivett és beépített területekhez (pl. majorokhoz) szervesen kapcsolódva javasolt kijelölni.
- III.4.18. A tájképvédelmi övezetben előnyben kell részesíteni a meglévő telephelyek, mezőgazdasági majorok újrahasznosítását, intenzívebb beépítését.
- III.4.19. A felszíni vizek medrének, partjának rendezése csak természetszerűen a természeti értékek, ökológiai rendszerek védelmével történhet. A felszíni vizek partján csak olyan területfelhasználás kijelölése javasolt, amely a vizek minőségét károsan nem változtatja meg.
- III.4.20. Tájképvédelmi övezetben új közutak létesítésénél az utak mentén zöldfolyosóként funkcionáló növénytelepítés kialakítása javasolt.
- III.4.21. Tájképvédelmi övezetben felszínen csak olyan termékvezetékek, távvezetékek létesítése javasolt, amelyek tájképi és településképi szempontból nem zavaró hatásúak és nem változtatják meg a táj karakterét.
- III.4.22. Az övezetben a mezővédő erdősávok, mezsgyék, külterületi fasorok védelmét biztosítani kell.
- III.4.23. Az övezet területére a helyi építési szabályzatban az önálló reklámépítmények, reklámtáblák elhelyezésére vonatkozó szabályokat is célszerű meghatározni.

III.5. Világörökségi területek

- III.5.1. A településrendezési tervek készítése során figyelembe kell venni a jóváhagyott világörökségi kezelési terveket. A településrendezés eszközeit a világörökségi kezelési terv irányelveivel összhangban kell elkészíteni.
- III.5.2. világörökségi területenként célszerű meghatározni az adott térségek táj- és természetvédelmi, táj- és településszerkezeti, kulturális örökségi értékek védelmének egységes irányelveit.
- III.5.3. A fenti irányelveknek megfelelően a védendő értékek pontos lehatárolása érdekében részletes értékvédelmi vizsgálatot és katasztert javasolt készíteni.
- III.5.4. Az értékvédelmi kataszter szerint meghatározott értékek védelméről gondoskodni kell.
- III.5.5. Beépítésre szánt terület kijelölésénél törekedni kell a hagyományos településszerkezethez való illeszkedésre, és a település és a táj harmonikus egységének megőrzésére.
- III.5.6. Tokaji Borvidék Világörökségi területen a településrendezési tervek készítésének illetve módosításának véleményezési eljárásába be kell vonni a világörökségi területkezelő szervezetet is.

III.6. Történeti település

- III.6.1. Az OTRT szabályozása alapján a településkép-védelmi terület pontos lehatárolása érdekében részletes értékvédelmi vizsgálatot indokolt készíteni, mely a lehatároláson túl javaslatot tesz a helyi egyedi építészeti és természeti értékek (épületek, szobrok, közkutak, facsoport stb.) védelmére is.
- III.6.2. Az érintett településeknek célszerű rendeletet alkotnia a helyi védelem szabályairól, irányításáról, a helyi védettség keletkezéséről, megszüntetéséről, nyilvántartásáról, és a területi védettség alá eső emlékek fenntartására fordítandó támogatási rendszerről.
- III.6.3. A településkép-védelmi területen meg kell tartani az egységes településszerkezeti karaktert. A jellemző utca és tömbszerkezet, telekstruktúra védelmét a meghatározó térfalakkal együtt kell szabályozni a településrendezési tervekben.
- III.6.4. A településrendezés eszközeivel fenn kell tartani, helyre kell állítani a védett terület-érték harmonikus kapcsolatát a környezetével.
- III.6.5. A települési térségbe eső településkép-védelmi területen nagyobb léptékű szabályozási tervek készítése javasolt (M=1:1.000).
- III.6.6. Nagy kiterjedésű épület elhelyezése esetén az épület településképbe való illesztését elvi engedélyezési eljárás során javasolt tisztázni. Nagy kiterjedésű épületnek tekintendők a következő épületek:
- Hagyományos vidéki települési térségbe tartozó teljes települési terület esetén az építendő épület alapterülete meghaladja a 300 m², építménymagassága pedig 25%-kal tér el a környezetében lévő épületek magasságától.
 - városias települési térség lehatárolt területe esetén: 1000 m², magassága pedig 25%-kal tér el a környezetében lévő épületek magasságától.
- III.6.7. A településkép-védelmi területen nem javasolt olyan funkciójú és kialakítású létesítmény-építmény elhelyezése, mely megbontja, vagy zavarja a település, vagy településrész egységes megjelenését.

III.7. Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület

- III.7.1. Az övezet területén tevékenységet folytatni, és építményeket elhelyezni a 219/2004.(VII.24.) Kormányrendelet és egyéb vonatkozó jogszabályok és hatósági előírások betartásával lehet.
- III.7.2. Az övezettel érintett települések a településrendezési terveikben az övezet, valamint a hidrogeológiai védőidom, tartalék vízbázis határait a természeti körülmények tényleges ismerete alapján az illetékes vízügyi hatósággal egyetértésben pontosíthatják.
- III.7.3. A településrendezési terveknek és helyi építési szabályzatnak a felszín alatti vizek, üzemelő és tartalék ivóvízbázisok, gyógyforrások védelme érdekében, a potenciálisan

vízszennyező építmények kialakításának korlátozására vonatkozó szabályokat is tartalmaznia kell.

- III.7.4. A vízbázisok hidrogeológiai védőterületein biztosítani kell a települések csatornázását és az állattartó telepek szennyvizeinek és trágyakezelésének szakszerű megoldását.

- III.7.5. A vízbázisokat veszélyeztető szakszerűtlenül kialakított üzemelő és felhagyott hulladéklerakók felszámolásáról gondoskodni kell.

III.8. Ásványi nyersanyag gazdálkodási területek

Az ásványi nyersanyag gazdálkodási terület övezetének kijelölése során figyelembe kell venni hogy, külszíni művelésű bányatelek csak a magterület, ökológiai folyosók és világörökségi területen kívül jelölhető ki.

III.9. Rendszeresen belvízjárta terület

A rendszeresen belvíz járta területek övezetének mély fekvésű állandó vagy időszakos vízborítású területeit vízgazdálkodási területként, természetközeli területként, korlátozott használatú mezőgazdasági területként, vagy erdőterületként célszerű szabályozni.

III.10. Nagyvízi meder

- III.10.1. Az övezet területén alkalmazni kell a nagyvízi medrek, parti sávok, fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról szóló 21/2006. (I.31.) Kormányrendelet előírásait.
- III.10.2. Az övezet területén biztosítani kell az árvíz levonulását.
- III.10.3. A természetközeli és természetes élőhelyek védelmét biztosítani kell.
- III.10.4. A nagyvízi meder mezőgazdasági területeit olyan korlátozott használatú mezőgazdasági területként javasolt szabályozni, ahol épületek nem létesíthetők.
- III.10.5. Az övezet területén a vízminőség-védelem érdekében a vegyszerhasználatot korlátozni kell.
- III.10.6. Az övezet területén, a tájidegen erdőállományokat fokozatosan őshonos erdőállományokra célszerű lecserélni. Új erdők telepítése őshonos erdőállományokkal javasolt.

III.11. Kiemelt fontosságú meglévő és térségi jelentőségű honvédelmi területek

- III.11.1 Az övezetek területén lévő híradó objektumoktól, adóházaktól és adótornyoktól
- 1000 m távolságon belül 20 kV-nál nagyobb feszültségű villamosvezeték;
 - 500 m távolságon belül villamosvezeték;
 - 100 m távolságon belül vasút nem helyezhető el.

- III.11.2 A honvédségi objektumok környezetében a vonatkozó ágazati előírásoknak megfelelően védőövezetet és szükség esetén területhasználati korlátozást kell meghatározni a települések rendezési tervében.

IV. SAJÁTOS MEGYEI TÉRSÉGEKRE VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

IV.1. Védett természeti területek övezete

A határozat 1.1. számú tervlapja

- IV.1.1. Védett természeti terület övezete a már védelem alatt álló és védelemre tervezett természeti területek.
- IV.1.2. A védett és védelemre tervezett természeti területek övezetében alkalmazni kell a - térségi előírások mellett a védett terület kezelési tervében rögzített szabályokat is.
- IV.1.3. Fokozottan védett természeti területre vonatkozó ajánlások:
- Új épület létesítése nem javasolt. A meglévő épületeket a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően javasolt felújítani. Az épületek oktatási, kutatási, bemutatási ökoturisztikai célú hasznosítása célszerű
 - A turisztikai létesítmények (pihenőhely, turistaút, stb.) a kezelési terv szerint létesíthetők;
 - Új hírközlési, távközlési magasépítmények, elektromos légvezetékek, új közutak nem létesítése nem javasolt;
 - Az erdők kezelése a természetvédelmi kezelési terv és az azzal összhangban lévő körzeti erdőterv szerint történhet, amelynek célja az öfenntartó természetes erdőtürsülások kialakítása illetve fenntartása;
 - A gyepterületek fenntartását biztosítani kell;
 - A területen szántó, gyümölcsös, szőlő, kert művelés fenntartása nem javasolt;
 - A mocsaras, vízállásos területek vizes élőhelyeit érintetlenül meg kell hagyni.
- IV.1.4. A védett területen lévő települések belterülete fokozottan érzékeny települési terület, ahol csak lakóterület, üdülőterület és zöldfelületi jellegű különleges terület kijelölése javasolt új beépítésre szánt területként.
- IV.1.5. A fokozottan érzékeny települések bővítése csak a település hagyományos szerkezetéhez kapcsolódóan, azzal szerves egységben javasolt.
- IV.1.6. Fogadóközpont, kirándulóközpont csak ott létesíthető, ahol arra a kezelési terv lehetőséget ad.
- IV.1.7. A fogadóközpontok, kirándulóközpontok területén a turizmus fogadásához, a szabadidő kulturált eltöltéséhez, a védett területek bemutatásához, fenntartásához és a kutatáshoz kapcsolódó épületek alakíthatók ki.
- IV.1.8. Kezelt területeken
- a településtől különálló beépítésre szánt területet csak a természeti területek fenntartása, bemutatása, kutatása céljából az azokhoz kapcsolódó ökoturisztikai célból és honvédelmi érdekből javasolt kijelölni,
 - a külterületen meglévő épületek turisztikai, oktatási, kutatási, bemutatási, vadgazdálkodási, erdőgazdasági és mezőgazdasági céllal hasznosíthatóak;
 - beépítésre nem szánt területeken új épületek kialakítása csak a nagy (min. 50 ha) összefüggő legelők fenntartása, a védett területen lévő borvidékeken a szőlőművelés fenntartása érdekében javasolt
 - az erdőterületek elsődleges rendeltetése a természetvédelem, de a kirándulóhelyek kirándulóközpontok, környezetében biztosítani kell az egészségügyi, szociális, turisztikai másodlagos rendeltetés érvényre juttatását is

IV.2. Kiemelten fontos érzékeny természeti területek

Az OTI megszüntette az övezetet. Térségi jelentőségére tekintettel sajátos térségként megtartását javasoljuk.

A határozat 1.2. számú tervlapja

Kiemelten fontos érzékeny természeti területen támogatni kell olyan természetkímélő gazdálkodási módok megőrzését, fenntartását, bevezetését, amelyek támogatással ösztönzött, önként vállalt korlátozások révén biztosíthatják az élőhelyek védelmét, a biológiai sokféleség, a tájképi és kultúrtörténeti értékek összehangolt megőrzését.

IV.3. Pusztai tájgazdálkodás térsége

A határozat 1.3. számú tervlapja

- IV.2.1. A pusztai tájgazdálkodás övezetében az Alföld történelmi, gazdasági hagyományainak megfelelő táj- és természetvédelmi célú komplex tájgazdálkodást kell ösztönözni.
- IV.2.2. Az övezet gyepterületein a történelmi hagyományokat megőrző pusztai állattenyésztés fenntartását és fejlesztését támogatni kell.
- IV.2.3. Gyepterület más célú hasznosítását csak a táj biológiai sokféleségét gazdagító vizes élőhelyek rekonstrukciója céljából javasolt támogatni.
- IV.2.4. Az övezetben halgazdálkodás, horgászat a vízfelületek élővilágának, ökológiai stabilitásának megőrzése mellett folytatható.
- IV.2.5. Az övezetben erdőültetés a pusztai táj karakterének megtartásával végezhető. Védett természeti területen, természeti területen új erdőterület a kezelési tervvel összhangban, vagy az illetékes természetvédelmi hatóság egyetértésével jelölhető ki.
- IV.2.6. Az övezet védett természeti területein új beépítésre szánt terület létesítése nem javasolt. Gazdasági épületek a már meglévő tanyák, majorok területén a pusztai építészeti hagyományok szerint létesíthetők. Az övezet nem védett területén tanyai lakóépület létesítése a legalább 30 ha összterületű földbirtokon javasolt.
- IV.2.7. A tudományos kutatás, ismeretterjesztés és bemutatás célját szolgáló épületek csak a természetvédelmi hatóság által kijelölt központokban létesíthetők.

IV.4. Ártéri tájgazdálkodás térsége

A határozat 1.3. számú tervlapja

- IV.4.1. Az ártéri tájgazdálkodás térsége a Taktaköz és Bodrogköz történelmi ártéri területe.
- IV.4.2. Mély fekvésű, potenciálisan állandó vízborítottságú területeken az ártéri halgazdálkodásnak, mély fekvésű, ideiglenesen víz által borított területeken az ártéri erdőgazdálkodás, gyümölcsstermesztés, gyepgazdálkodás hagyományainak, míg a víz által nem veszélyeztetett területeken a szántóföldi és települési célú tevékenységeknek javasolt területet biztosítani.
- IV.4.3. A víz által rendszeresen veszélyeztetett területeken az épületek létesítését korlátozni célszerű.
- IV.4.4. A víz által veszélyeztetett településrészek, lakóházak, telephelyek áttelepítéséről lehetőség és szükség szerint gondoskodni kell, abban az esetben, ha a bevédés és védelem fenntartásának költségei meghaladják az áttelepítés költségeit.
- IV.4.5. Ártéri területen, árvízi elöntéssel fenyegetett területen meg kell akadályozni a hulladék lerakását, vagy hulladéklerakó létesítését.
- IV.4.6. Kiemelt programot kell biztosítani az ártéri kemény és puhafa ligeterdők rekonstrukciójára, a tájképi, vízgazdálkodási, természetvédelmi, erdőgazdálkodási érdekek és az ott élő lakosság érdekeinek összehangolásával.
- IV.4.7. A hagyományok, a helyi kultúra megőrzésének érdekében elő kell segíteni a hagyományos, településképhez és tájba illő épületek megőrzését, felújítását.
- IV.4.8. A holtágak rehabilitációja során az ökológiai és természetvédelmi érdekeken túl a szelíd kerékpáros, lovas, vízi turisztika infrastruktúrájának továbbépítését is biztosítani kell.
- IV.4.9. Az 50 hektárnál nagyobb meliorált területek adottságoknak megfelelő termelési hasznosítását be kell illeszteni a részletesebb tájrehabilitációs programokba.

IV.5. Dombvidéki komplex tájgazdálkodás térsége*A határozat 1.3. számú tervlapja*

- IV.5.1. A Cserehát komplex tájgazdálkodás céljából kijelölt területére válságkezelő, térségi komplex tájgazdálkodási fejlesztési koncepciót kell kidolgozni amelyek célja:
- olyan agrárgazdaság kialakítása, amely a természeti adottságokhoz igazodó racionális tájhasználat elvének megfelelően tesz javaslatot az egymástól eltérő adottságú és ökológiai tájvédelmi érzékenységgű termőterületek gazdaságos hasznosítási lehetőségeire;
 - védett természeti területeken, Natura 2000 területeken, érzékeny természeti területeken olyan hagyományos és természetkímélő fenntartható gazdálkodási módok kiemelt támogatása, amelyek a gazdaságos termelés mellett a természetes természetközeli élőhelyek megtartását a biológiai sokféleség megőrzését a természetes állapot helyreállítását is szolgálják;
 - a cserehádi táj értékeinek megőrzését szolgáló mezőgazdaság koordinálására, szervezésére, gazdaságos működtetésére ökológiai tájközpontok kijelölése;
 - a cserehádi tájhoz, agrárgazdaságához, településeihez kötődő turisztikai lehetőségek feltárása, a térség turisztikai potenciálját is növelő vállalkozások, agrár vállalkozások támogatása;
 - a helyi agrártermék feldolgozás lehetőségének feltárása és a helyi feldolgozás kiemelt támogatása;
 - az egyes eltérő adottságú térségek termőhelyi adottságaihoz igazodó integrált termelési körzetek (termelési rendszerek) kialakíthatóságára vonatkozó javaslatok kidolgozása, az integrált termelési körzetek (termelési rendszerek) kialakításának kiemelt támogatása, biztosítva ezzel a helyi agrártermék feldolgozás gazdaságosságát;
 - olyan térségi erdőfejlesztési terv és vadgazdálkodási program kidolgozása, amely a mezőgazdasági táj eltartó képességét nem csökkenti, de lehetőséget teremt az erdőhöz kötődő helyi gazdaság, turizmus fejlesztésére;
 - a települések fejlesztéséhez, a mezőgazdaság turizmus, a helyi ipar (feldolgozóipar) fejlesztéséhez szükséges infrastruktúrák kiépítése;
- IV.5.2. Az övezet területén erdősítés csak a térségi területrendezési tervvel összehangolt térségi erdőfejlesztési terv által meghatározott területeken kívánatos. Az erdősítés elsősorban honos fafajokból álló elegyes, ökológiai és gazdasági szempontból egyaránt értékes erdők létesítésével történjen.
- IV.5.3. Vegyes tájhasználatú dombvidéki területeken a 20 ha-nál nagyobb összefüggő szántóterületeket fasorokkal, erdősávokkal javasolt tagolni.

IV.6. Borvidéki térségek*A határozat 1.4. számú tervlapja*

- IV.6.1. Borvidéki területnek minősül a borvidéki települések szőlőkataszteri nyilvántartás szerinti I. és II. osztályú területe.
- IV.6.2. A borvidéki területet sajátos mezőgazdasági és építési használatának sajátos tájszerkezetének megőrzése érdekében a településszerkezeti tervekben külön területfelhasználási egységbe javasolt sorolni.
- IV.6.3. A Tokaji Borvidék teljes szőlőkataszteri területét, a Bükkaljai Borvidék és az Egri borvidékhez tartozó Szomolya legalább I. osztályú szőlőkataszteri területét olyan borvidéki mezőgazdasági területfelhasználási egységbe javasolt sorolni, ahol csak a szőlőtermesztés, borászat, borturizmus épületei létesíthetők.
- IV.6.4. A borvidékhez tartozó település rendezési eszközeinek készítése során a szőlő és borkultúrához kapcsolódó épített és táji értékeket kiemelten javasolt kezelni, és azok védelmét javasolt biztosítani.
- IV.6.5. Kiemelt figyelmet kell fordítani a települések és a borvidéki területek (szőlőhegyek) táképi, tájszerkezeti egységének megőrzésére, a borturizmus fejlesztési lehetőségeire.

- IV.6.6. A szőlőhegyi táj hagyományos elemeit, a természetes vagy történelmileg kialakult terepfelszíni formákat a gépesített, korszerű művelés esetén is javasolt megőrizni.
- IV.6.7. A borvidéki területeken csak tájba illő a tájegység építészeti kultúrájával, anyaghasználatával összhangban lévő épületek létesítését javasolt ösztönözni.
- IV.6.8. A tereprendezés során a makroteraszok kialakítása kerülendő, a lépcsőket, támfalakat hagyományos - helyben szokásos - módon javasolt megépíteni.
- IV.6.9. A szőlőkataszter szerinti I. és II. osztályú területek felaprózódását meg kell akadályozni.
- IV.6.10. A szőlőkataszterbe tartozó területeken új bánya létesítése nem javasolt.
- IV.6.11. A borvidéki területen a volt zártkerteken kívül új zártkert jellegű kertes mezőgazdasági terület kialakítása nem javasolt.
- IV.6.12. A Tokaj-Hegyaljai borvidék szőlőterületein építési lehetőséget csak a hegyközség által igazolt minimum 80% művelt szőlő esetében javasolt biztosítani.
- IV.6.13. Borvidéki terület volt zártkerti övezetén kívüli területén 3000 m²-nél kisebb telken épület létesítése nem javasolt.
- IV.6.14. A borvidéki zártkert jellegű területeken a kialakítható épületek alapterületét, építménymagasságát úgy célszerű szabályozni, hogy az a szőlőhegyek hagyományos építési karakteréhez illeszkedjen és a történeti tájkarakter, tájkép egységét ne bontsa meg.

IV.7. Natura 2000 védelmi területek*A határozat 1.5. számú tervlapja*

A Natura 2000 területeken az OTT ökológiai hálózatra vonatkozó szabályaival, továbbá a védett természeti területekre, ökológiai folyosóra, tájképvédelmi övezetekre vonatkozó ajánlásokkal összhangban lévő és a Natura 2000 területek védelmi céljaival összhangban lévő építmények létesíthetők illetve tevékenységek folytathatók.

IV.8. Légszennyezettségi zónába tartozó települések*A határozat 1.6. számú tervlapja*

A megyei térségi fejlesztési koncepciókat, programokat és a településfejlesztési koncepciókat, rendezési terveket a levegővédelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 21/2001.(II.24.) Korm. Rendelet 7.§ /7/ bek. szerint a környezetvédelmi hatóság által készített intézkedési programban foglaltakkal összhangban kell elkészíteni.

IV.9. Nitrátérzékeny települések*A határozat 1.7. számú tervlapja*

A megyei térségi fejlesztési koncepciókat, programokat és a településfejlesztési koncepciókat, rendezési terveket a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006.(II.7.) Korm. rendelet szerint az 59/2008 (IV.29.) FVM rendelet által meghatározott cselekvési programban foglaltakkal összhangban kell kidolgozni.

IV.10. Kedvező termőhelyi adottságú mezőgazdasági területek*A határozat 1.8. számú tervlapja*

A kedvező termőhelyi adottságú mezőgazdasági területeken az árutermelő gazdálkodásra alkalmas termőföldek védelme érdekében a kiváló termőhelyi adottságú szántóterületekre meghatározott ajánlásokat kell alkalmazni.

IV.11. Településhálózati csomópont*A határozat 1.9. számú tervlapja*

- IV.11.1. A települési területek bővítése és fejlesztési irányaik meghatározása során kiemelt követelmény a kompakt településhálózat és településszerkezet megőrzése, ezért a településhálózati csomópont területén a hagyományos funkciójú fejlesztési területeknek jellemzően a meglévő települési területekhez kell csatlakozni.
- IV.11.2. Önálló, új beépítésre szánt területek: A településhálózati csomópont térségében térszerkezeti és funkcionális okokból szükség van a kompakt településeken kívül a

hagyományostól eltérő funkciójú új beépítésre szánt területek kijelölésére, ami az alábbi létesítmények esetében indokolt:

- a. Védőtávolságot igénylő létesítmények (pl.: Mezőkövesd-Mezőkeresztes repülőtér);
- b. Logisztikai központ, raktározás, nagy-kiskereskedelmi létesítmények.

IV.11.3.A településszerkezeti tervekben az új fejlesztési területek belső hálózatának és a települések meglévő szerkezetének összehangolt tervezését kell megvalósítani.

IV.11.4.A 35-ös és az M30-as utaktól északra illetve keletre a meglévő települési területeken a lakóterületek fejlesztése támogatandó. Az M30 és a 3-as utak közötti területen, a gyorsforgalmi utak közvetlen térségében a mértéktartó ipari és a kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területek kialakítását kell támogatni. A térségi és településszerkezeti tervekben a fenti térben elkülönült területek kapcsolatrendszerét kiemelt feladatként kell biztosítani.

IV.11.5.Tiszaújváros és Polgár várospár területén kialakult gazdasági célú fejlesztési területekre vonatkozóan a városok és a kapcsolódó térségek adottságainak megfelelően differenciált támogatást kell biztosítani.

IV.11.6.A felhagyott ipari területek újrahasznosítása kiemelten támogatandó.

IV.11.7.A településhálózati csomópont térségében a turisztikai fogadóképességek kiépítése érdekében megfelelő helyet kell biztosítani.

IV.12. Érzékeny települési területek

A határozat 1.9. számú tervlapja

IV.12.1.A településszerkezet történelmi fejlődéséből levezethető térszerkezeti fejlődési pályának megfelelően kell kijelölni az újabb beépítésre szánt területeket.

IV.12.2.A települések mértéktartó, az adottságaikhoz illeszkedő fejlesztése kívánatos, a települési területek legfeljebb 10%-os mértékben növelhetők.

IV.12.3.A már művelésből kivett telephelyek, majorok, tanyák megújítása és területük újrahasznosítása során a tájba és a hagyományos építési kultúrába illeszkedő építmény elhelyezés követelményeit a településrendezési tervekben meg kell határozni.

IV.12.4.A hagyományos településszerkezeti egységeken túlmenően a táj és település tradicionális elemeinek megtartását, visszaállítását a térhatároló-tagoló mezsgyék, fasorok, jellegzetes épületek, térfalak helyi védelmével is biztosítani kell.

IV.13. Fokozottan érzékeny települési területek

A határozat 1.9. számú tervlapja

IV.13.1.A meglévő beépítésre szánt területek legfeljebb 10 %-os mértékben bővíthetők.

IV.13.2.Hagyományosan vidéki települési térségben lévő fokozottan érzékeny település közigazgatási területén a meglévő, beépítésre szánt területek 5%-nál nagyobb kereskedelmi, gazdasági, szolgáltató terület kialakítása nem javasolt.

IV.13.3.A meglévő lakóterületek, tömbök bővíthetők, ha az a településszerkezetből adódik, és nem érint védett táji értéket.

IV.13.4.A közművesítés során kiemelt követelmény a szennyvízkezelés és elvezetés, ezért az egyes távolabbi vagy kis lélekszámú települések illetve településcsoportok esetében a helyi közműpótló-berendezések megvalósítását a térségi rendszerekkel összhangban kell biztosítani.

IV.14. Összefüggő zártkertek térsége

A határozat 1.9. számú tervlapja

IV.14.1.A településrendezési tervekben támogatni kell a volt zártkertek jellemző funkciójának megfelelő szabályozást. A szabályozás során biztosítandó a funkció és az úthálózat valamint a telekszerkezet méretezésének összhangja.

IV.14.2.A kertgazdálkodás esetében az utak szabályozásán túl a kertgazdálkodást és a pihenést egyaránt szolgáló épületek elhelyezési követelményei is kidolgozandók. A hagyományos építészeti karakter megőrzése mellett a beépítés mértéke a telek területének 3%-a lehet.

IV.14.3.Az üdülési rendeltetésnek megfelelő telekszerkezet kialakítását biztosítani kell.

IV.14.4.A közterületek kialakítását a közlekedési és közművesítési feltételeknek megfelelően kell biztosítani.

IV.14.5.Volt zártkertek üdülőterületté és lakóterületté átminősítése akkor történhet meg, ha a vízellátás megoldása mellett a szennyvíz tisztítása és elvezetése egyidejűleg biztosítható.

IV.14.6.A településkép-védelem, a kompaktság és a tájképvédelem szempontjait a települések rendezési terveiben érvényesíteni kell.

IV.15. Védendő szerkezetű település, UNESCO által elfogadott világörökségi magterület, pufferterület

A határozat 1.10. számú tervlapja

IV.15.1 A védendő szerkezetű település esetében a történelmi települések övezeténél meghatározott ajánlásokat kell alkalmazni.

IV.15.2 Az UNESCO által elfogadott világörökségi magterület, pufferterület által érintett települések esetén a Világörökségi területek övezeténél megfogalmazott ajánlásokat kell alkalmazni.

IV.16. Ipari parkok

A határozat 1.11. számú tervlapja

IV.16.1.Ipari parkok esetében a teljes körű közművesítettség biztosítása indokolt.

IV.16.2.A területek beépítése esetén megengedhető 60%-os beépítettség is. Műszakilag és ökológiailag elfogadható a telken belüli alacsonyabb zöldfelületi arány, ha az ipari park közös területein biztosított az ipari park egészére vetítve a 25% zöldfelületi arány.

IV.16.3.A települések szerkezeti terveiben kell meghatározni az ipari park megközelítését és szükség szerint területének belső szerkezetét.

IV.17. Térségi logisztikai (agrárlogisztikai) központok területe

A határozat 1.11. számú tervlapja

IV.17.1.Térségi logisztikai központok Miskolc, Tiszaújváros, Mezőkövesd-Mezőkeresztes repülőtér, Emőd M3-M30-as térsége, Sátoraljaújhely, Tornyosnémeti, Bánréve települések térségében támogatható.

IV.17.2.A térségi logisztikai központokban támogatni kell az árutermelő térségekhez agrárlogisztikai központok kialakítását is, ahol a terménytárolás modern technológiájú építményeinek, hűtőházaknak és feldolgozóipar létesítményeinek elhelyezését a helyi településrendezési eszközöknek biztosítani kell. Ilyen központ létrehozása javasolt még Gönc, Szendrő, Szerencs és Sárospatak településeken is.

IV.17.3.A logisztikai központban a szállítás-raktározás és a kapcsolódó értéknövelő és kereskedelmi szolgáltatások számára szükséges tereket biztosítani kell.

IV.17.4.Logisztikai központ létrehozása esetén a közúti mellett a vasúti kapcsolat biztosítása is indokolt.

IV.17.5.A terület beépítettsége a nagyobb tároló-raktározó épületek miatt 60 %-os mértékű is lehet, megfelelő környezeti feltételek biztosítása esetén.

IV.17.6.A területen indokolt a kommunikációs követelmények és a teljes körű közműellátás biztosítása.

- IV.17.7. A logisztikai központokban kialakíthatók a tevékenységhez kötődő intézmények, szállás és vendéglátó egységek építményei is.
- IV.17.8. Az intermodális logisztikai központként Mezőkövesd (út-vasút-repülő) és Tiszaújváros (út-vasút-vízi út) veendő figyelembe.

IV.18. Turisztikai központok

A határozat 1.12. számú tervlapja

- IV.18.1 A településrendezési tervekben javasolt biztosítani az adott funkciókhoz igazodó területkínálatot és kapcsolódó infrastruktúra helyigényét.
- IV.18.2 Törekedni kell a meglévő beépítésre szánt területek turisztikai célú újrahasznosítására. Az ökológiai hálózat, a tájképvédelem, a világörökség és világörökség várományos valamint történeti települési terület övezeteiben lévő turisztikai központok esetében kifejezetten ajánlott a környezetsztikai és ökológiai követelmények a települések helyi építési szabályzatában történő érvényesítése.
- IV.18.3 Turisztikai központokkal érintett települések esetén új, turisztikai célú beépítésre szánt terület kijelölése során a terület beépítettségét úgy indokolt meghatározni, hogy az kisebb legyen, mint a település legintenzívebb övezetére vonatkozó beépítettség 75%-a, a legkisebb zöldfelületi arány pedig nagyobb legyen, mint az adott övezetre OTÉK által meghatározott minimális zöldfelület mértékének 125%-a. Az építménymagasságot a környező területek beépítettségéhez illeszkedve javasolt megállapítani.
- IV.18.4 A turisztikai célú épületek megjelenését (tetőforma, színezés, anyaghasználat) az adott terület építészeti és környezeti sajátosságainak megfelelően kell kialakítani, melyek feltételeit a helyi építési szabályzatban kell meghatározni.

IV.19. Szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület

A határozat 1.13. számú tervlapja

A szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható területen szélerőmű, szélerőműpark létesítése

- a. magterületen, ökológiai folyosón és pufferterületen,
 - b. erdőterületen
 - c. borvidéki szőlőkataszteri területen,
 - d. országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi területen (kivéve bükkaljai települések)
 - e. világörökségi területen, történeti település településkép-védelmi területén,
 - f. repülőter és műszaki infrastruktúra hálózatok védőtávolságán belül,
 - g. települési terület zajvédelmét biztosító védőtávolságon belül
- nem javasolt.

V. INTÉZKEDÉSEK

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény és az Országos Területrendezési Tervről szóló módosított 2003. évi XXVI. törvény, valamint a végrehajtásukra kiadott jogszabályok előírásainak megfelelően a megyei területrendezési terv végrehajtásának, érvényesülésének segítésére az alábbi intézkedéseket teszi:

Általános területrendezési intézkedések

- V.1. Az elfogadott területrendezési tervet, irányelveket és ajánlásokat figyelembe kell venni, és be kell építeni a régió és a megye fejlesztési koncepcióiba, programjaiba.
- V.2. A megyei főépítész két évente beszámol a Közgyűlésnek arról, hogy a településrendezési tervekhez kapcsolódó tervtanácsai munkában és más területrendezési, államigazgatási véleményezési eljárások során hogyan érvényesülnek a megyei területrendezési terv követelményei.
- V.3. Felkéri a többcélú kistérségi társulást, hogy működjön közre a megyei települések gazdasági célú területkínálatának, a barnamezős területeknek (köztük a felhagyott katonai területeknek) és a zöldmezős fejlesztésre településrendezési tervekben már kijelölt, de még be nem települt, területeknek a felmérésében, a telítődés ütemének, és a potenciális kínálatnak a figyelemmel kísérésében.
- V.4. Gondoskodik a megyei területrendezési terv, a térségi területrendezési szabályzat és a megyei területrendezési irányelvek és ajánlások közzétételéről, a területrendezési tervnek a megye hivatalos honlapján történő elhelyezéséről, és tájékoztatja a többcélú kistérségi társulásokat és településeket a terv alkalmazásának gyakorlati teendőiről.
- V.5. Támogatja kistérségi szinten a Település és Tájgondnokságok létrehozását, melyek feladata a település- és tájfenntartás térségi koordinációja mellett a hátrányos térségek településgazdálkodásának és táji környezet fenntartásának összehangolása és gyakorlati megvalósítása.

Városias és hagyományosan vidéki települési térség

- V.6. Kezdeményezni kell kistérségenként - mikrotérségenként (kistérségi társulások közreműködésével) az 500 fő lélekszám alatti falvak számára komplex társadalmi-gazdasági program kidolgozását. A településhálózat viszonylagos sűrűsége és együttmozgása, hasonló konfliktusmezeje és az esetenként egymást kiegészítő egyedi adottságai indokolják, hogy kistérségi szintről lehatároltan 3-6 településre (mikrotérségre) együtt készüljön településfejlesztési koncepció és településszerkezeti terv. E terveknek ki kell térniük a település-visszafejlődés és tájpusztulás jelenségeinek kezelésére is, valamint egyes területek újra-, illetve más célra történő hasznosítására. Szükséges, hogy erőteljes megyei támogatás mellett elkészüljön egy-két metodikailag is megalapozott mintaterv a megye szakpolitikusai és a kérdésben elkötelezett külső szakértők bevonásával.
- V.7. Támogatni kell a Bodrogközben a Pácin-Karcza térségközpont kialakulását, amely fekvéshelyzete révén képes lenne a kedvező térségi folyamatok koordinálására és megfelelő mederbe terelésére.
- V.8. Az ipari térségekben támogatni kell a véderdők, védőfásítások, védő zöldfelületek kialakítását, bővítését elősegítve a nagyterjedésű létesítmények esztétikus, tájba jobban illeszkedő habitusának kialakítását, és a szomszédos települési területek védelmét. Az új ipari parkok, logisztikai központok létesítésénél a támogatás feltétele a zöldfelületek telepítése, terv szerinti arányuk kialakítása.

Történeti településekkel, világörökségi területekkel, védendő szerkezetű településekkel összefüggő intézkedések (rendelet 3.5 számú melléklete és a határozat 1.10. számú melléklete szerinti övezetek)

- V.9. A megye felhívja az érintett települések figyelmét, hogy településrendezési tervük készítése, módosítása során készítsék el a részletes értékvédelmi vizsgálatot és értékvédelmi katasztert, állapítsák meg a településkép-védelmi terület határát, és a helyi építési szabályzatban határozzák meg a terület védelmét szolgáló építészeti, településkép-védelmi helyi jogszabályokat.
- V.10. A megye támogatásáról biztosítja azokat a nagy volumenű befektetői kezdeményezéseket, fejlesztéseket, melyek a települési értékek (településszerkezet, műemléki környezet, településkép) világörökségi területek védelmét, megőrzését szolgálják, és megfogalmazza elutasító véleményét azokról a fejlesztésekről, melyek ezekkel a törekvésekkel ellentétesen hatnak.
- V.11. A megye az érintettek bevonásával kezdeményezi, hogy a világörökségi és világörökség várományos területek övezetével érintett területekre vonatkozóan készüljön kezelési terv, illetve a meglévők öt évente kerüljenek felülvizsgálatra, továbbá a kezelési tervekben foglaltak érvényesítésére kezelő szervezet kerüljön felállításra.

Településhálózati csomóponttal érintett területtel kapcsolatos intézkedések (határozat 1.9. számú melléklete szerint)

- V.12. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei többcélú kistérségi fejlesztési társulásokkal együttműködve kezdeményezi az érintett települések közös településfejlesztési koncepciójának, Struktúra Tervének elkészítését, és figyelemmel kíséri a terv eredményeinek a településrendezési tervekbe való beépülését, így hangolva össze az érintett térség településeinek fejlesztési és rendezési feladatait, közlekedéshálózati és infrastrukturális fejlesztését.
- V.13. A megye a Struktúra Terv megalapozása érdekében kezdeményezi, és segítséget nyújt az érintett településeknek a következő programok kidolgozásában:
- a) a telepszerű beépítésű lakótelepek környezeti-műszaki-társadalmi állapotának felmérésében, és a rehabilitációra javaslatot tevő közös program,
 - b) a több település számára előnyös, fejlesztési programok,
 - c) a felhagyott bányászati és barnamezős területek újrahasznosítására, (beleértve a környezeti kármentesítést és a városszerkezeti integrációt, az új rendeltetésnek megfelelő szerkezetalakítást és szabályozást) javaslatot tevő közös program,
 - d) az intermodális közlekedési csomópontok közelében meglévő és tervezett fejlesztési területek kialakítására vonatkozó közös program, különösen
 - o Miskolc, Felsőzsolca, Arnót
 - o Mezőkövesd-Mezőkeresztes, Szentistván, Mezőnagymihály
 - o Igrici, Hejőpapi, Emőd, Mezőcsát
 - o Hejőkürt, Tiszaújváros, Oszlár, Tiszapalkonya térségében,
 - e) a térségi jelentőségű, rekreációs-szabadidős kínálat változatosságát növelő, minőségét javító programok.

Felkéri az Észak-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanácsot, hogy a településhálózati csomópont településeibe irányuló támogatások odaítélése során kiemelten támogassa a fenti programokhoz kapcsolódó fejlesztéseket, beruházásokat.

- V.14. Kezdeményezi, és segítséget nyújt a Mátra-Bükk üdülőkörzet kiemelt térség és a településhálózati csomópont közös területeinek fejlesztésre vonatkozó programok, prioritások egyeztetése és összehangolása során.

Turisztikai központokkal kapcsolatos intézkedések (határozat 1.12. számú melléklete)

V.15. A településrendezési tervek egyeztetése során felhívja a figyelmet, és segítséget nyújt az érintett települések számára, hogy a turisztikai szerepkörű települések településrendezési terveiben a funkció betöltéséhez szükséges területek és infrastruktúra biztosított legyen.

Kiemelt térségek által érintett területek (határozat 1.14. számú melléklete)

V.16. Kezdeményezni kell – Heves és Nógrád megyékkel közösen – a Mátra-Bükk kiemelt Üdülőkörzet területfejlesztési koncepciójának és területrendezési tervének elkészítését, amelynek magába kell foglalnia a Bükki Nemzeti Park területrendezési tervét is.

V.17. Kezdeményezni kell – Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékkel közösen – a Tisza-tó, – Hortobágy kiemelt térségek területfejlesztési koncepcióinak és együttes területrendezési tervének elkészítését.

V.18. Kezdeményezni kell az Aggteleki Nemzeti Park kiemelt térség és világörökségi terület Szlovákiával közös fejlesztési koncepciójának és területrendezési tervének elkészítését.

V.19. Kezdeményezni kell a Tokaji Borvidék kiemelt térséggé nyilvánítását és Szlovákiával közös fejlesztési koncepciójának és területrendezési tervének elkészítését.

Komplex tájgazdálkodást igénylő térségek (határozat 1.3. számú melléklete)

V.20. El kell készíteni a Cserehát komplex tájgazdálkodási fejlesztési koncepcióját, amelynek kiemelt célja a táj eltartóképességének, a népesség megtartó képességének javítása a térség táji, természeti adottságaihoz igazodó multifunkcionális mezőgazdaság kialakításához szükséges feltételek biztosítása.

V.21. El kell készíteni a Borsodi Mezőség komplex tájgazdálkodási fejlesztési koncepcióját, amelynek kiemelt célja a történeti ártéri-pusztai táj ökológiai tájrehabilitációja.

V.22. El kell készíteni a Taktaköz, Bodrogköz komplex tájgazdálkodási fejlesztési koncepcióját, amelynek kiemelt célja az ár- és belvízvédelemmel összehangolt multifunkcionális ártéri tájgazdálkodás kialakításához szükséges feltételek biztosítása.

Térségi tájrehabilitációs terv készítésére kijelölt területek (határozat 1.15. számú melléklete)

V.23. El kell készíteni a Tokaji Borvidék Világörökség területére eső külszíni bányák összehangolt térségi tájrehabilitációs-tájrendezési tervét.

A térségi terv célja:

- A borvidék területén lévő külszíni bányák felmérése, tájképi, természetvédelmi, környezeti érzékenységük értékelése;
- A felhagyott bányák újrahasznosítási céljának meghatározása a természetvédelmi, tájképvédelmi, kulturális örökségvédelmi érzékenység figyelembe vételével;
- A borvidék - világörökség tájképvédelmével összehangolt és a történeti tájkarakter védelméhez igazodó tájrehabilitáció térségi elveinek és bányánkénti feladatainak meghatározása.

V.24. El kell készíteni az M30-as gyorsforgalmi út térségében lévő bányatavak összehangolt térségi tájrehabilitációs – tájrendezési tervét

A térségi terv célja:

- A roncsolt területek tájrendezésének térségi szintű összehangolása;
- A tavak, tórendszerek ökológiai állapotának felmérése, és ökológiai stabilitásuk biztosításához a feltételek meghatározása;
- A tavak és térségük rekreációs, sportolási, üdülési, zöldterületi, természetvédelmi célú használatának térségi összehangolása.

Az OTrT-ről szóló törvény módosításakor figyelembe veendő megyei javaslatok

V.25. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Önkormányzat kezdeményezi a Kormány felé, hogy az Országos Területrendezési Tervről (OTrT) szóló módosított 2003. évi XXVI. tv. legközelebbi módosítása során az alábbi javaslatot érvényesítse:

Az Országos Területrendezési Tervben:

A 25-ös számú főút esetén

- Ózd településszerkezeti tervében lévő belső (belterületi) települési elkerülő út kerüljön figyelembe véve, az OTTr szerinti külső (külsőterületi) pedig kerüljön törlésre.
- Szerepeltessék a 25-ös számú főút Borsodnádásd és Szentdomokos közötti szerpentin forgalmi, gazdasági és műszaki szempontból indokolt mértékű korrekcióját.

Tervezett egyéb mellékúthálózati elemek (határozat 1.16. számú melléklete)

V.26. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Önkormányzat támogatja az 1.16 számú tervlapon jelölt tervezett egyéb mellékúthálózati elemek kialakítását.

Felelős: a közgyűlés elnöke
Határidő: folyamatos